

A BÉKÉSI KISTÉRSÉG TURIZMUSFEJLESZTÉSI PROGRAMJA

– HELYZETÉRTÉKELÉS, STRATÉGIAI ÉS OPERATÍV PROGRAM –

Készítette: Terra Stúdió Kft., 2005. június

Felülvizsgálat

Készítette: MTA RKK ATI Békéscsabai Osztálya

2009. december

Közreműködők:

Dr. Kugler József, tudományos főmunkatárs, témavezető (Turizmus)

Dr. Nagy Imre, tudományos főmunkatárs, (Aktív- és ökoturizmus)

Dr. Duray Balázs, osztályvezető, tudományos munkatárs (Környezetvédelem)

Vámosné Zöld Márta, technikai szerkesztő

Tartalom

Bevezetés	4
A SWOT, a problémafa és a célfa felülvizsgálata	5
Tervezési elvek:.....	5
A SWOT-analízis,	5
A problémafa és a célfa:	6
A prioritás és a programstruktúra felülvizsgálata.....	6
Intézkedések, fejlesztési programok	6
Az operatív programokhoz rendelt projektek megvalósulása, indokoltsága	8
1. prioritáshoz rendelt projektek	8
2. prioritáshoz rendelt projektek	10
3. prioritáshoz rendelt projektek	12
4. prioritáshoz rendelt projektek	13
A DAOP RAT 2007-2008-as projektgyűjtésének megvalósulása és az azóta ismertté vált fejlesztési elképzelések összegzése.....	14
Programstruktúra.....	15
Változtatási javaslatok a jelenlegi intézkedések struktúrájában, tartalmán	15
A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása	15
A turisztikai vonzerők fejlesztése.....	15
A turisztikai szolgáltatások és kínálati programcsomagok fejlesztése	15
A turisztikai marketing fejlesztése.....	16

Bevezetés

2008. január 1-től a Békési Többcélú Térségi Társulásban részt vevő települések köre számottevően megváltozott. A korábbi (2003-tól működő) társulásból Gyomaendrőd és Hunya kivált, s a Szarvasi kistérséghez csatlakozott, illetve tért vissza, hiszen a korábbi évtized során, folyamatosan a Szarvas központtal felálló kistérségek munkájában vettek részt. Doboz nagyközség viszont, mely 2003-ban az akkor létrejött Békéscsabai kistérségnek volt tagja, az új térstruktúrában a Békési kistérség keretei között látta további fejlődésének zálogát.

A tagok körének jelentős változása mellett a hatályos programdokumentum felülvizsgálatát indokolta, hogy a hatályba lépés óta eltelt négy év, mely stratégiai program esetében féltizedes, operatív program esetében pedig teljes körű felülvizsgálatot és áttekintést, szükség esetén újratervezést is igényel.

A Békési Többcélú Térségi Társulás Tanácsa úgy döntött, hogy a felülvizsgálatot még 2009. év folyamán elvégezteti. Az időbeli határ meghúzását alátámasztotta, hogy az Európai Unió finanszírozási ciklus (2007–2013) időkeretéhez igazodó nemzeti fejlesztési terv (ÚMFT), az ennek keretébe illeszkedő regionális operatív program (DAOP), valamint az ebből lebontott első regionális akcióterv (RAT 2007–2008) kezdeti tapasztalatait már át lehet tekinteni és értékelni lehet. Ugyanakkor, a regionális és országos pályázatokhoz, fejlesztési prioritásokhoz rendelt indikatív forrásmegoszlás alapján, valamint a szakértői értékelések nyomán azt valószínűsíthetjük, hogy az EU támogatással induló pályázati kiírások 2010 folyamán fognak tetőzni, s 2012–2013-ban már csak minimális új, illetve a korábbi évekről visszamaradt, fel nem használt források kapcsán lehet csak számítani új, ám a korábbi évekhez mérten jóval szerényebb támogatási és fejlesztési eszközök megjelenésére. Ahhoz, hogy a kistérség önkormányzatai, vállalkozásai és intézményei sikeresek legyenek a külső források bevonásában a következő évek során is, egy megújított programdokumentumra lesz szükség.

A SWOT, a problémafa és a célfa felülvizsgálata

Tervezési elvek:

A 2005-ben elkészített kistérségi turisztikai fejlesztési program a már említett korábbi (2003. évi) lehatárolású kistérségre vonatkozott, vagyis arra, amelyiknek része volt Gyomaendrőd és Hunya is, ugyanakkor nem szerepelt a térségbeli települések között Doboz. Ez a változás kétségtelen bizonyos átrendeződéssel járt együtt, már ami legalábbis a térségbeli belső erőviszonyokat illeti. A korábbi kistérség – a turisztika településbeli jelentőségét illetően – kétpólusú volt. Békés és Gyomaendrőd e téren kiváló adottságokkal rendelkezett, és jelentős fejlesztési célkitűzéseket fogalmazott meg mindkét város, illetve részben hajtott is végre, míg a többi település esetében általában kisebb szerepet töltött be az ágazat. A jelenlegi kistérségi határok között tehát Békés vezető szerepe a turizmus terén megszilárdult. Doboz részben „pótolta” Gyomaendrődöt, már ami a természeti adottságokat, a folyópartot, a holtágakat illeti, a termálvíz szerepe azonban valamelyest csökkent az új kistérségi határok között. Az említett változások ellenére a 2005-ben megfogalmazottak a jelenlegi kistérségre is jórészt érvényesek.

A kistérség települései igen jó alapadottságokkal rendelkeznek a termál és aktív turizmus ágazatait illetően, amelynek kihasználtsága – részben a kapcsolódó infrastruktúra hiányosságai, részben pedig a hiányos szervezési háttér és az elégtelen tevékenység miatt – az elmúlt évekig alacsony volt. Célként fogalmazódott meg: a térség turisztikai kínálata több lábon álljon, a kapacitásait pedig azonban ne aprózza el. A települések egymással összhangban próbálják meg kialakítani egyéni turisztikai kínálatukat specializálódva bizonyos turisztikai ágakra és azokon belül különféle kategóriájú szolgáltatásokra.

Ugyanakkor éppen az elmúlt évben az utóbbi fél-háromnegyed évszázad legnagyobb gazdasági világválsága söpört végig egyebek között Magyarországon is. Az idegenfogalom, mint közismert rendkívül konjunktúra-érzékeny ágazat, a családok, vállalatok, intézmények, egészségügyi és szociális ellátórendszerek gyorsan reagálnak a jövedelemcsökkenésre, és ezért az idegenforgalmi piac részleges átrendeződését jelezhetjük előre a válságot követő években. Így a családok egy része átmenetileg kiszorulhat a turisztikai szolgáltatásokat igénybevevők közül, míg mások éppen korábbi drágább külföldi nyaralásukat cserélik fel olcsóbb hazaira.

A SWOT-analízis,

Az **erősségek** között természetesen továbbra is szerepelhet a kistérségben fellelhető jelentős mennyiségű termál- és gyógyvízkincs. Doboz „belépése” pedig még inkább erősíti azt a megállapítást, hogy kistérség „gazdag természeti, kulturális és építészeti örökséget mondhat magáénak.

A **gyengeségek** az elmúlt évek sikeres fejlesztési projektjei ellenére is többé-kevésbé érvényesek. Pl. A kapacitások kihasználtsága a nyári szezonra korlátozódik, vagy a szálláshelykínálat a felső- és középkategóriákban hiányos stb.

A **lehetőségek** közül megfontolandó, hogy a kistérség, miként tudna még eredményesebben bekapcsolódni turisztikai kínálatával a gyulai fürdővendégek vagy a békéscsabai Kolbászfesztivál vendégei programjának alakításába. Jóllehet a válság feltehetően átmenetileg csökkentette a romániai vendégforgalmat, mégis hosszabb távon érdemes lenne számításba venni, hogy a keleti szomszédunkból és a Szerbiából érkezők számára milyen turisztikai lehetőséget kínálhat a kistérség. Legalább ennyire fontos a határon túli együttműködés távlatának kérdése is. Hosszabb távon ugyanis a Romániához tartozó partiumi települések (kistérségek) komoly versenytársai lehetnek a Békési kistérség és a többi magyarországi határ

közeli kistérségnek. Jelenleg még a magyar oldal előnye kimutatható, az elkövetkezendő években azonban ez az előny szűkülhet, és a magyarországi határ menti kistérségeknek közös választ kell találni, hogy versenyképességük továbbra is megmaradjon.

Az analízisben felsorolt **veszélyek** közül kiemelendő, hogy Békés megye egyes térségeiben (és ez kismértékben jellemző a Békési kistérségre is) kedvezőtlen demográfiai-társadalmi jelenségnek lehetünk tanúi. A fiatalabb, képzetesebb, ambiciózusabb aktív korú népesség folyamatosan elhagyja szülőföldjét, és így egyre kisebb a „merítési lehetőség”, hogy megfelelő szakemberek álljanak rendelkezésre a fejlesztési feladatok megoldására.

A problémafa és a célfa:

A problémafa által jelzett tennivalók, illetve feladatok aktuálisak. Hasonlóképpen a célfához kapcsolódó stratégiai és részcélok is, és ez vonatkozik a kistérség turisztikai jövőképeire is, miszerint: „A gazdag természeti és kulturális értékekre támaszkodó, a fenntarthatóság elveivel összhangban álló turizmus hatékonyan járuljon hozzá a Békési kistérség népességmegtartó- illetve a gazdasági jövedelemtermelő képességének növeléséhez.”

A prioritás és a programstruktúra felülvizsgálata

A turizmusfejlesztési stratégia a célfában megfogalmazott **jövőkép**, illetve a koncepcióban lefektetett **célok** eléréséhez vezető utat jelölte ki, amihez a legfontosabb beavatkozási pontok, a négy **prioritás** kapcsolódik:

1. A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása
2. A turisztikai vonzerők fejlesztése
3. A turisztikai szolgáltatások és kínálati programcsomagok fejlesztése
4. A turisztikai marketing fejlesztése

Mind a négy prioritás mind a jelenben mind pedig az elkövetkező évekre is aktuális, *változtatást* tehát *nem igényel*. A prioritások megfelelőek, a SWOT-elemzés, a helyzetértékelés, a problémafa és a célfa egyaránt alátámasztja indokoltságukat, egymásra építettségüket. A prioritások tükrözik a kistérség turisztikai fejlesztésének legfontosabb irányait, aminek része az idegenforgalmon túlmutató megközelíthetőségi feltételek javítása és magának a turisztikai kínálatnak a bővítése, az adottságok jobb kihasználása.

Intézkedések, fejlesztési programok

1.1. A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása:

Továbbra is nagyon fontos része marad fejlesztési tervnek, megvalósulása főként az elkövetkezendő évekre várható.

1.2. A környezeti infrastruktúra fejlesztése:

Szintén elengedhetetlen részét képezi a kistérségi turisztikai programnak, a holtág-rehabilitációt részben környezetvédelmi okok miatt is folytatni kell, az aktív turizmus fejlődését elősegítő infrastruktúra kiépítésével.

1.3. Az aktív turizmust támogató infrastruktúra fejlesztése:

A kistérségi turizmus egyik kitörési pontja marad továbbra is az (aktív turizmus), mivel a Békési kistérségben a természeti-környezeti adottságok rendkívül alkalmasak e célra, a honi és a nemzetközi turisztikai piac is egyre inkább igényli ezt a kikapcsolódási formát. Ugyanakkor egyre több település és kistérség ismeri fel lehetőségeit, adottságait e téren, és valósít meg beruházásokat. Így egyre nagyobb kínálati piac alakul ki, ahol versenyben a minőség és az egyediség játszik kiemelkedő szerepet.

1.4. A turizmusfejlesztés szervezeti hátterének fejlesztése:

Az ágazathoz kapcsolódó humán infrastruktúra kiépítését folytatni kell. Az első lépések megtörténtek, a Tourinform iroda kialakítása a ciklus végére megvalósítható. Ehhez főként anyagi erőforrások szükségesek, a hazai turisztikai felső- és középfokú szakemberképzés megoldott, a fiatalok körében népszerűek a szakok. Ha megfelelő perspektívát látnak a fiatal szakemberek a kistérségi feladatok megvalósításában, akkor vállalják azt.

2.1. A turisztikai vonzerők látogatóbarát fejlesztése:

Az elmúlt években a fejlesztések egy jelentős része Gyomaendrődön valósult meg, de Békésen is történtek nagyobb beruházások. A programok folytatása javasolt.

2.2. A turisztikai vonzerők környezetének rendezése:

E program folytatása a továbbiakban is javasolt, új projektek kidolgozásával. A lehívható források zömmel a DAOP V. prioritástengely pályázati ablakaiban jelennek meg, melyeket a térség települései (pl. Békés, Mezöberény) már felismertek és próbálkoznak a lehívással és felhasználással.

3.1. A turisztikai programkínálat bővítése.

A kistérség rendezvényeinek koordinálása főként a nyári és őszi hónapokra, a korábbi kiadványhoz hasonló összeállítású sokszínű programmal. Új ötletként merülhet fel például testvértelepülések találkozója, kulturális-gasztronómiai bemutatkozással stb.

3.2. A térségi turisztikai programok összekapcsolása-kapcsolódása tágabb térség turisztikai kínálatához..

A vadász- és a víziturizmus terén megtörténtek az első sikeres program-összekapcsolások. Az egész évben nagyszámú hazai és külföldi gyulai fűrdővendég számára is szervezhető napi programok a kistérségben.

3.3. A szálláshely-kapacitás bővítése, fejlesztése.

Gyomaendrőd kiválásával jelentősen megcsappant a kistérségi szálláshelyek száma. A kínálati oldal bővítése e téren ajánlott, hogy különböző kategóriájú szálláshelyek álljanak az ideérkező vendégek rendelkezésre, a kempingtől a magasabb igényeket kielégítő szállodákig. Az egyes kategóriák közötti arányok meghatározása szélesebb körű tájékozódást igényel, hogy szálláshely-kínálat hosszabb távon is fenntartható maradjon, továbbá szálláslehetőséget biztosítson bizonyos időszakokban (várjátékok, kolbászfesztivál) a szomszédos kistérségek rövid időszakra megnövekedett vendégeinek is.

3.4. Egyéb turisztikai szolgáltatások bővítése.

A szolgáltatásfejlesztés (vendéglátóhelyek) mellett egyre fontosabbá válik a gasztronómiai és a kulturális turizmus, a kistérségre jellemző kézműves termékek, ételek-italok előállítás, értékesítése, így egyebek mellett a hungarikumként számon tartott pálinka népszerűsítése. Megfontolandó lenne a kistérségből még csaknem hiányzó falusi turizmus meghonosítása is, jóllehet ehhez megbízható helyzetelemzés szükséges, mind a helyi fogadókészség, mind pedig a várható vendégkörre vonatkozóan.

4.1. Marketingstratégia készítése, a kistérség egységes megjelenésének támogatása.

E program megvalósítása, a stratégia elkészítése az elkövetkező években javasolt, mivel e dokumentum, illetve a benne foglalt intézkedések, alkalmazott marketingeszközök tovább erősíthetik a kistérségi turizmus szerepét, nyitását más térségek felé.

4.2. A marketingeszközök fejlesztése

A program megtartása a továbbiakban is javasolt. Ennek része a kistérség bemutatkozási lehetőségeinek bővítése, további magyar és idegen nyelvű kiadványok (üdülési, aktív pihenési lehetőségek, programajánlatok) készítése. Hazai és külföldi bemutatókon, szakkiállításokon való részvétel biztosítása a megszervezendő Tourinform iroda munkatársainak és a jelentősebb idegenforgalmi vállalkozások tulajdonosainak. Továbbá hazai és külföldi (Kárpát-medencei és uniós) tapasztalatcsere, tanulmányút is részét képezhetné a programnak. Gyakorlóléhegyként pedig érdemes lenne bekapcsolódni a Békés megyei (Dél-alföldi) közép- és felsőfokú turisztikai képzésbe.

Az operatív programokhoz rendelt projektek megvalósulása, indokoltsága

1. prioritáshoz rendelt projektek

(A zöld háttérrel jelzett projektek Gyomaendrődhez és Hunyához kapcsolódnak, a kék háttérrel jelzettek pedig új vagy módosított projektek, projektjavaslatok!)

1.1. program

A projekt címe	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
Csárdaszállás – Köröstarcsa összekötőút rekonstrukciója (6,5 km)	2013-ig	Nem valósult meg
Kiskondoros – Kamut – Murony – Békés összekötőút rekonstrukciója (20 km)	2013-ig	Szakaszos javítások történtek, jelen tervek szerint 2011-re készülhet el a rekonstrukció

Kondoros – Hunya – Mezőberény összekötőút rekonstrukciója (25 km)	2013-ig	Nem indult el. A belterületi szakaszra Mezőberény 2010-ben ad be pályázatot
Mezőberény – Bélmegyer – Tarhos – Békés összekötőút rekonstrukciója (cca. 40 km)	2013-ig	Mezőberény-Bélmegyer szakasz elkészült, a Tarhos-Békés és a Bélmegyer-Békés nem, de a folytatása Vésztő irányába szintén megvalósult.
Az „élő” Körös közúti megközelíthetőségének javítása (Dánzug, Biristyó) Csárdaszálláson	2010	Még nincs sikeres pályázat
Békés–Doboz–Sarkad–Nagyszalonta (Szalonta) kerékpárút kiépítése	2012–13 INTERREG-pályázat segítségével	Szakaszosan és folyamatosan készül, a határidőt tartani tudják
A mezőberényi Körös-híd (Kereki-híd) felújítása (Nem kifejezetten turisztikai beruházás, de mindenképpen hatással lehet a térség idegenforgalmára.)	2010-től Magyar Közútkezelő Kht. forrásai	Várják a megfelelő pályázási lehetőséget

1.2.program

A projekt címe	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
Félhalmi-holtág rehabilitációja – Gyomaendrőd (Csárdaszállást is érintette)	2007	elkészült
Fűzfás-zugi holtág rehabilitációja – Gyomaendrőd (a korábbi kistérség része)	2007	elkészült
Mihály-zugi holtág rehabilitációja – Köröstarcsa	2013-ig	Még nem nyújtottak be pályázatot, az ötletet fenntartják

1.3.program

A projekt címe:	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
-----------------	--------------------------------	------------

Doboz – Bélmegyer gyalogtúra-útvonal kiépítése (esőbeállókkal, tereptisztítással) (korábbi projektötlet)	2008	Nem tudnak róla
Mezőberény – Gyomaendrőd – Mezőtúr gyalogtúra-útvonal kiépítése (esőbeállókkal, tereptisztítással)	2008	Csak kis részben valósult meg
Kerékpáros körút kialakítása: Békéscsaba – Békés – Mezőberény – Köröstarcsa – Gyomaendrőd – Szarvas – Kondoros – Békéscsaba	2010-ig szakaszonként folyamatosan	Építése folyamatos
Békés – Tarhos – Bélmegyer – Vésztő – Szeghalom kerékpárút kiépítése	2008	Nem indult el a beruházás
Lovastanya és oktató bázis fejlesztése Békésen –Urkom Tanya	2007	Megvalósult
Lovastanya és oktató bázis fejlesztése Gyomaendrődön	2007	
Szabadstrand továbbfejlesztése Gyomaendrődön	folyamatos	
Lovasturizmus fejlesztése Dobozon (magánjelleű beruházások, önkormányzati támogatással)	2010, illetve utána vállalkozói források	Pályázási lehetőségre várva
Lovasturizmus fejlesztése és kisebb vadaspark kialakítása Csárdaszálláson (magánjelleű beruházás, önkormányzati támogatással)	2010-től vállalkozói források	Pályázási lehetőségre várva

1.4.program

A projekt címe:	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
Tourinform iroda kialakítása Békésen a Városi Kulturális Központban turisztikai referenst alkalmaznak szervezési és szolgáltatási feladatokkal	2006	A Tourinform iroda kiépítése az elkövetkezendő években történik meg.
Turisztikai információs pontok kialakítása (Köröstarcsa, Doboz Mezőberény)	2007	Az elkövetkezendő években kerül sorra.

2. prioritáshoz rendelt projektek

2.1.program

A projekt címe:	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség

A Békési Gyógyfürdő bővítése és komplex rekonstrukciója, a helyi és kistérségi igényeknek megfelelően tanuszoda építése és járóbeteg-szakellátás (reumatológia) fejlesztése – csak részben turisztikai jellegű beruházás	2008	A jelzett rész elkészült
A gyomaendrődi Liget Fürdő fejlesztése (bejárat, parkoló, buszforduló, csúszda)	2006 első fele	
A gyomaendrődi Liget Fürdő bővítése gyógyszállóval	2013-ig	
A Liget fürdőhöz kapcsolódóan 10 apartmanház felépítése	2013-ig	
Kiszolgáló épület bővítése, étterem kialakítása a Mezőberényi Strandfürdőben	2013-ig	2010-ben terveztetik meg az épületet, ha lesz rá pályázati kiírás azt be is nyújtják.
Istálló és karám építése a Bélmegyeri Vadászcastély mellett	2010	?
Dánfoki Üdülőközpont – turisztikai- üdülő- és rekreációs központ kialakítása (kölszönzőhelyek, információs pont stb.) – csak részben valósult meg	2007	Csak részben valósult meg
Gyomaendrődi Városi Sportcsarnok akadálymentesítés és felújítás	2006	
Sportkomplexum szükséges infrastrukturális fejlesztése Békésen	2006	Törölt projekt, a volt fürdő területén épült meg egy tanuszoda
A bélmegyeri Wenckheim-Hoyos kastély rekonstrukciója és hasznosítása		?
A Békés-Dánfokon épülő sportkomplexum kiegészítő szolgáltatásainak megépítése, szabad strand, kikötő rendbehozatala, kempingfejlesztés	2009	Még nem készült el
Szécsi Tamás- emlékház kialakítása, népi mesterségek bemutatóháza Dobozon	2010 cca 20millió	2010-re készül el
Mangalicatelep (tenyésztési bemutató, házi jellegű feldolgozással, disznótorok szervezése, lebonyolítása (Doboz-Szanazug),	2009-ben nem nyert a pályázat	További sikeres pályázási lehetőségfüggvénye
Doboz-Szanazug játszótér kialakítása az üdülőtelepen	2009 végén nyertes pályázat	2010-ben készül el
Mezőberény (Boldisháti-holtág) infrastruktúrájának fejlesztése (a pályázati lehetőségek függvényében)	2010 után	Sikeres pályázási lehetőség függvénye

2.2.program

A projekt címe:	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
------------------------	---------------------------------------	------------

A gyomaendrődi Liget fürdő környezetének rendezése (parkoló , bejárat)	2006	
A köröstarcsai kikötő környezetének tereprendezése		Megvalósult
Dobozi Wenckheim-kastély – zöldfelület rendezése	2013	Pályázat
Mezőberény Hosszú-tó rehabilitációja	2010 cca. 43 millió	2010-ben elkészül, megkezdődtek a munkálatok

3. prioritáshoz rendelt projektek

3.1.program

A projekt címe	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
Kistérségi szinten szervezett éves programsorozat és annak promóciós kiadványának megvalósítása (példányszám: 3 000) – megvalósulása folyamatos	2007	

3.2.program

A projekt címe	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
A békési vadász kastély vadász programjának összekapcsolása a gyulai és gyomaendrődi gyógyászati turisztikai programokkal	2008	?
Térség és országhatáron átnyúló vízitúrák szervezése és kiajánlása pl. a békési, gyomaendrődi és szarvasi vízisport egyesületek együttműködésével.	2008	Megvalósult
Élővíz-csatorna fejlesztése a KBC-együttműködés keretében. A csatorna kül- és belterületi partszakaszainak rendezése, sétányok kialakítása, a csatorna sportcélú hasznosítása (csónakázás)	2010–2012	

3.3.program

A projekt címe	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
Mezőberény Piknik-park – üdülő- és rekreációs központ kialakítása	2010 után	2010 után várható
A gyomaendrői Strandfürdő gyógyzállóval való bővítése	2013	
A 10 apartmanház építése gyomaendrői Liget fürdő területén	2013	
A Hidashát Rt. vendégházának fejlesztése Gyomaendrődön	2007	
A Bélmegyeri Vadászkastély szálláskínálatának minősége fejlesztése — magasabb szintű minősítés elérése	2008	?
Szálláshely-bővítési tanulmány elkészítése a kistérségre vonatkozóan, önkormányzatok és vállalkozók bevonásával	2010–2011	Nem készült el

3.4.program

A projekt címe	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
Sétahajózási szolgáltatás visszaállítása a Kettős–Körösön	2007	Megvalósult
Térségi kézműves termékek, hungarikumok értékesítését szolgáló mobilstandok hálózatának létrehozás a kistérség városi településein és nagyobb forgalmú üdülőterületein	2013-ig	A megvalósítás folyamatos
Kajak és kenubérlés infrastrukturális hátterének megteremtése Gyomaendrődön	2006	

4. prioritáshoz rendelt projektek

4.1.program

A projekt címe:	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség
A Békési kistérség turisztikai marketing stratégiájának kidolgozása javasolt az elkövetkezendő években	2010–2011	

4.2.program

A projekt címe	A megvalósítás tervezett ideje	Készültség

A Békési kistérség turisztikai vonatkozású internetes honlapjának elkészítése és fenntartása	2006	A kistérségi honlapon található turisztikai információk, ennek aktualizálása és erősebb feltöltése javasolt
EU-turizmus, Békés (internetes megjelenítés) – folyamatban	2006	folyamatban
A Békési kistérség turisztikai kínálatát bemutató kiadvány elkészítése és terjesztése (2000 pld)	2006	elkészült
Térségi tematikus programlehetőségek promóciós kiadványának elkészítése és terjesztése	2010	A Körösök-völgye kiadvány elkészült 2009-ben, a folytatás más tematikus kiadványokkal javasolt

A DAOP RAT 2007-2008-as projektgyűjtésének megvalósulása és az azóta ismertté vált fejlesztési elképzelések összegzése

A Kistérségi Iroda és a települések egyenkénti megkeresésével gyűjtöttük össze, majd aktualizáltuk a térséget érintő 2007–2008-as fejlesztési elképzeléseket. (Ezúton is köszönjük a térség polgármesteri hivatalainak segítőkészségét, a polgármester asszonyok és urak részünkre megadott információit).

Az önkormányzatok mindegyike támogatja a turisztikai programban foglaltak megvalósítását, e témakörben az ágazatban tevékenykedő vállalkozókkal nem készültek interjúk.

A projektek struktúrája és a megvalósulás részletes adatai az 1. mellékletben láthatók, itt csak a főbb, általánosítható tanulságok levonására teszünk kísérletet. Összességében mind a négy projekt jól illeszkedik a DAOP vonatkozó turizmusfejlesztési prioritás struktúrájába, azon belül is a „versenyképes turisztikai termék és attrakciófejlesztés” című 1. sz. konstrukcióba. E tevékenységi körök elsősorban a Dél-alföldi régió egyedülálló tájképi és természeti adottságait kihasználó turizmusfajtákat érintik, illetve azokat a minőségi és mennyiségi fejlesztéseket, marketingtevékenységeket és az ágazat sajátosságából adódó szezonális áthidalását célzó cselekvéssorozatokat, amelyek a felmerülő igényeket teljes körűen kielégítik.

A térség települései közül Köröstarcsa és Tarhos egy-egy, Békés városa két projektet adott be, összesen 1,4 milliárd forint becsült költséggel és 771 millió forint támogatási igénnyel. Ezek közül a tarhosi II. Körösök Völgye Folklórfesztivál megrendezése került, és a Békési Szilvapálinka Út is megvalósult (DAOP AT C és D komponens). A nem nyertes projekteket a települések szándékuk szerint a későbbiekben ismételtlen beadni tervezik.

Programstruktúra

Változtatási javaslatok a jelenlegi intézkedések struktúráján, tartalmán

Összességében elmondható, hogy a korábbi prioritások és a programstruktúra megfelelő, új projektek beillesztésével sikeresen megvalósíthatók a tervezett fejlesztési elképzelések. Megfontolásra javasoljuk a programstruktúra kiegészítését a Turisztikai Desztináció Menedzsment (TDM) térségi szintű fejlesztésével, mert erre elérhető pályázati források vannak. E téma kiterjeszhető volna a KBC, a megye, valamint a 2011-től elérhetővé váló régiós TDM fejlesztésekre való felfűződéssel. Minden esetben meg kell találni, illetve a térségi viszonylatban létre kell hozni a TDM-mel foglalkozó gesztor szervezetet, mely jogosult lesz a pályázatok benyújtására, illetve a fejlesztési források lehívására.

A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása

1.1. A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása:

Új projektekkel történő kiegészítés, amivel a kistérség minden települése érintetté válik

1.2. A környezeti infrastruktúra fejlesztése:

További projekt kapcsolódik hozzá. (L. 3.2. Élővíz-csatorna).

1.3. Az aktív turizmust támogató infrastruktúra fejlesztése:

Új projektek indítása szükséges, hogy minél több térségi település kapcsolódjon be a programba

1.4. A turizmusfejlesztés szervezeti hátterének fejlesztése:

A korábban megfogalmazott célkitűzés, a Tourinform iroda kistérségbeli kialakítása az elkövetkezendőkben megvalósítandó.

A turisztikai vonzerők fejlesztése

2.1. A turisztikai vonzerők látogatóbarát fejlesztése:

Új projektek indítása javasolt.

2.2. A turisztikai vonzerők környezetének rendezése:

A meglévő és az új projektek megvalósítása

A turisztikai szolgáltatások és kínálati programcsomagok fejlesztése

3.1. A turisztikai programkínálat bővítése.

A korábbi projekt folytatása, újabb kiadványok készítése

3.2. A térségi turisztikai programok összekapcsolása-kapcsolódása tágabb térség turisztikai kínálatához.

Egy KBC-s együttműködési projekt indítása

3.3. A szálláshely-kapacitás bővítése, fejlesztése.

Szálláshely-bővítési tanulmány elkészítése a kistérségre vonatkozóan az önkormányzatok és a vállalkozók bevonásával

3.4. Egyéb turisztikai szolgáltatások bővítése.

A projekt eredményes befejezése szolgáltatásbővülést jelent, illetve a falusi turizmus kistérségbeli meghonosítása megfontolandó.

A turisztikai marketing fejlesztése

4.1. Marketingstratégia készítése, a kistérség egységes megjelenésének támogatása.

A marketing stratégia elkészítése az elkövetkező évekre javasolt.

4.2. A marketingeszközök fejlesztése

A folyamatban levő projektek megvalósítása, a képzési-továbbképzési lehetőségekbe történő bekapcsolódás.

A Békési kistérség turizmusfejlesztésének stratégiája

A Békési kistérség turizmusfejlesztési stratégiája a célfában megfogalmazott jövőkép, illetve a koncepcióban lefektetett célok eléréséhez vezető utat jelöli ki. A célrendszer egyben a beavatkozás legfőbb területeit, a prioritásokat is meghatározza, amelyen belül az intézkedések rendszere már a konkrét stratégiai célok eléréséhez járul hozzá. A Békési kistérség turizmusfejlesztési célrendszere alapján négy prioritás jelölhető ki, amelyek összhangban vannak a kistérség adottságaival és lehetőségeivel, valamint a Nemzeti Fejlesztési Tervben megfogalmazott beavatkozási területekkel.

A problémafa-célfá struktúrájának megtartását javasoljuk.

A prioritások és programok struktúrájában átalakítást nem javasolunk.

A Békési kistérség turizmusfejlesztési prioritásai az azokhoz kapcsolódó intézkedések és tevékenységek a következők:

1. Prioritás: A turisztikai műszaki-üzleti infrastruktúra fejlesztése

1.1. Intézkedés: A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása

Tevékenységek:

- Turisztikai vonzerőket feltáró utak kiépítése, felújítása
- Alsóbbrendű és bekötőutak kiépítése, felújítása
- A tömegközlekedés feltételeinek javítása

1.2. Intézkedés: A környezeti infrastruktúra fejlesztése

Tevékenységek:

- Holtágak rehabilitációja
- A szennyvízkezelés javítása
- A tiszta környezet műszaki és szervezeti hátterének a kialakítása

1.3. Intézkedés: Az aktív turizmust támogató infrastruktúra fejlesztése

Tevékenységek:

- Csónak- és motorcsónak-kikötők, csónakházak, csónakátemelők létesítése, fejlesztése
- Vízitúra-kikötőhelyek kialakítása, fejlesztése
- Szabad strandok fejlesztése
- Kerékpárutak kiépítése
- Gyalogos túraútvonalak, tanösvények és a hozzákapcsolódó infrastruktúra kiépítése
- Lovas túraútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra kiépítése
- Lovas létesítmények fejlesztése

1.4 Intézkedés: A turizmusfejlesztés szervezeti hátterének fejlesztése

Tevékenységek:

- Intézményfejlesztés
- Humán erőforrás-fejlesztés
- Eszközfejlesztés
- A turizmusfejlesztés szervezetei közötti együttműködés fejlesztése (közös pályázatírás, közös fejlesztések)

2. Prioritás: Turisztikai vonzerők fejlesztése

2.1 Intézkedés: A turisztikai vonzerők látogatóbarát fejlesztése

Tevékenységek:

- A kistérség fürdőinek fejlesztése (pl.: kiszolgáló épület rekonstrukciója, bővítése, új gyógyászati részleg, új medencék, vízforgatók, élményelemek, balneológiai eljárások létrehozása, stb.)
- Új turisztikai attrakciók létrehozása (pl.: szabadidőközpont, tematikus park, tanösvény, ökoturisztikai látogatóközpont, wellness-központ, stb.)
- Meglévő turisztikai vonzerők fejlesztése (ingatlanfejlesztés, gyűjteménybővítés, interaktív bemutatórendszerek kiépítése, információs táblák elhelyezése, akadálymentesítés, stb.)

2.2 Intézkedés: A turisztikai vonzerők környezetének fejlesztése

Tevékenységek:

- Zöldfelület-fejlesztés
- Településkép javítás
- Parkolási lehetőségek fejlesztése
- Vasútállomások, autóbusz-állomások turisztikai céloknak megfelelő felújítása

3. Prioritás: A turisztikai szolgáltatások és kínálati programcsomagok fejlesztése

3.1 Intézkedés. A turisztikai programkínálat bővítése – területi és tematikus turisztikai programcsomagok, rendezvények kialakítása az alábbi turisztikai ágazatokban

- Ökoturizmus
- Természeti turizmus
- Aktív turizmus
- Termál- és gyógyturizmus
- Kulturális- és örökségturizmus

3.2 Intézkedés: A térségi turisztikai programok összekapcsolása – kapcsolódás a térség turisztikai kínálatához az alábbi programelemek terén:

- Vízitúra-útvonalak
- Templomépítészeti emlékek

- Kúriák, kastélyok, kastélytúrák
- A térség turisztikai vonzerőit felfűző kerékpárútvonalak
- Gyalogtúra-útvonalak

3.3. Intézkedés: A szálláshely-kapacitás bővítése, fejlesztése

Tevékenységek:

- Szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése
- A falusi turizmus szálláshelyeinek bővítése

3.4 Intézkedés: Egyéb turisztikai szolgáltatások kínálatának bővítése

Tevékenységek:

- Vendéglátóhelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése
- Információs szolgálat létrehozása
- Eszközbérlési lehetőségek bővítése
- Helyi kézműves termékek, hungarikumok bemutatása, értékesítése

4. Prioritás: A turisztikai marketing fejlesztése

4.1 Intézkedés: Marketingstratégia készítése, a kistérség egységes megjelenésének támogatása

Tevékenységek:

- Célcsoport-elemzés
- Pozicionálás
- Kistérségi arculattervezés, kiállítási installáció
- Kiállításokon való közös megjelenés

4.2. Intézkedés: A marketingeszközök fejlesztése

Tevékenységek

- A turisztikai szolgáltatók internetes megjelenésének biztosítása
- Kistérségi turisztikai honlap kialakítása
- Kiadványok, turistatérképek, egyéb promóciós anyagok készítése
- Közterületi információs táblák kihelyezése

1. Prioritás: A turisztikai műszaki-üzleti infrastruktúra fejlesztése

A prioritás indoklása és tartalma

A piacgazdaság térnyerésével az infrastruktúrával ellátott területek felértékelődtek, a tőke bizonyíthatóan azokat a területeket preferálja, ahol a fejlett infrastruktúra rendelkezésre áll. Részben erre is vezethető vissza az ország régiói, megyei, és kistérségei között fennálló gazdasági különbség. A turizmus – hasonlóan valamennyi gazdasági-társadalmi tevékenységhez – nem működhet megfelelő kiépítettségű és színvonalú infrastruktúra nélkül, következésképpen a turizmus ágazatának fejlesztése sem képzelhető el a turizmust támogató infrastruktúra fejlesztésének hiányában.

Az infrastrukturális elemek sorában kitüntetett jelentőséggel bír a közlekedési infrastruktúra, hiszen a közlekedési rendszerek szolgálják ki a lakosság mindennapos helyváltoztatási igényét, a kedvező elérési, utazási feltételek megteremtése pedig azt a szabadság- és kényelmi fokot nyújtják, amely egy modern társadalom legalapvetőbb ismérve, s ennél fogva nélkülözhetetlen a társadalmi-gazdasági kapcsolatok realizálásában. A közlekedés ezernyi szállal kötődik a társadalom, a gazdaság, és a turizmus számos funkciójához is, kielégítve a kommunikációs kapcsolatok fizikai formáját úgy, hogy egyúttal befolyásolja azok fejlődését. A kedvezőtlen közlekedési feltételek elriasztják a turistákat, hátráltatják a turistaforgalom növekedését, valamint gátjai a helyi életminőség javításának.

A kistérség külső közúti elérhetősége kedvezőtlen, azonban ennek megváltoztatása túlmutat jelen program keretein. A belső elérhetőség kedvezőnek mondható, ugyanakkor a közutak rossz minősége jelentős mértékben rontja az utazás biztonságát, s számos kellemetlenséget okoz a turistáknak és a helyi lakosoknak egyaránt. A turisztikai vonzerők egy részének hasznosítását jelentős mértékben nehezíti az, hogy egyáltalán nem, vagy csak nagyon nehezen közelíthetők meg, ezért a rossz minőségű közutak rekonstrukciója mellett fontos feladat a turisztikai vonzerőkhöz vezető utak kiépítése is.

Tekintettel arra, hogy a tömegközlekedés színvonala nemcsak a helyiek életminőségére gyakorol hatást, hanem nagymértékben befolyásolja a tömegközlekedést igénybevevő turistáknak a térségről kialakult képét, és az ott tartózkodás alatt szerzett élményeit, különös figyelmet kell fordítani a tömegközlekedés színvonalának emelésére is.

Az elmúlt években a természeti örökség felértékelődésének lehetünk tanúi, mely jelenség a turisták fokozódó környezettudatosságában is kifejeződik. A turisták azon területeket részesítik előnyben, melyek környezetszennyezések által nem terheltek, s amelyek környezeti állapotának megóvására különös figyelmet fordítanak.

Az érintetlen, értékes természeti környezet, a Körös és holtágai a kistérség legfontosabb turisztikai erőforrásai, ezért azok megóvása alapvető érdek kell legyen. A környezeti infrastruktúra fejlesztése azon túl, hogy új területek turisztikai hasznosítását teszi lehetővé, egyszersmind megalapozza a turisztikai adottságok fenntartható hasznosítását.

Az aktív turizmus napjaink legdinamikusabban fejlődő turisztikai ágazatai közé tartozik. A kistérség számos lehetőséget kínál az aktív turizmus különböző formáit kedvelőinek, azonban a turisztikai műszaki infrastruktúra több helyen nem kellően kiépített, illetve felújításra szorul. A kedvező adottságait a kistérség jelenleg csak korlátozott mértékben képes kihasználni, ami abból ered, hogy kevés a kiépített vízi-, kerékpáros-, lovas-, illetve gyalogtúra útvonal és ezek mentén nem állnak rendelkezésre a szükséges infrastrukturális feltételek.

A kistérség turizmusa csak abban az esetben lehet versenyképes a hazai és a nemzetközi turisztikai piacokon, ha a megfelelően kiépített infrastruktúra mellett a turizmusfejlesztés koordinációja is megfelel a kihívásoknak. A turizmus fejlesztésének menedzselését jelenleg több kisebb, egymástól független, személyi és tárgyi feltételeit tekintve is csekélyebb kapacitásokkal bíró szervezeti egység végzi, melyek külön-külön nem képesek ellátni a kistérségi szintű fejlesztések kapcsán felmerülő feladatokat. A kistérség turizmusának fejlesztéséért felelős különböző helyi szervezetek közötti kooperáció a számos pozitív kezdeményezés ellenére nem terjed ki minden olyan területre, melyeken az együttműködésben rejlő előnyök kiaknázhatóak lennének. Az információ áramlását biztosító csatornák sokszor esetlegesek, a pályázati források megszerzésének és a sikeres érdekvégyesítésnek a szervezetek közötti összefogás egyes hiányosságai miatt kisebb az esélye. A turizmus helyi fejlesztésében érintettek munkája, aktivitása, szaktudása jelentősen befolyásolja, meghatározza tulajdonképpen az egész fejlesztési munka sikerét, eredményességét. Amennyiben a szűkös humánerőforrás nem képes megfelelni a sokrétű feladatoknak, előfordulhat, hogy a fejlesztési elképzelések nem érik el a kívánt eredményeket, ennél fogva a turizmusfejlesztésben érdekelt szervezetek humán-erőforrásának fejlesztése fontos fejlesztési feladatként jelentkezik.

A prioritáson belül megvalósítandó intézkedések

- 1.1. Intézkedés *A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása*
- 1.2. Intézkedés *A környezeti infrastruktúra fejlesztése*
- 1.3. Intézkedés *Az aktív turizmust támogató infrastruktúra fejlesztése*
- 1.4. Intézkedés *A turizmusfejlesztés szervezeti hátterének fejlesztése*

1.1. Intézkedés: A turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítása

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A turisztikai vonzerők legyenek könnyen megközelíthetőek
- A Körös rehabilitált holtágai váljanak a vízi-, a horgász-, és az ökoturizmus kedvelt célterületeivé
- Az aktív turizmus fejlődését megfelelő kiépítettségű, színvonalas infrastruktúra segítse

Az intézkedés célja és indoklása

A kistérség közúti közlekedési hálózatának kiépítettsége jó, a kistérség települései közötti közúti kapcsolatok megfelelőek. A kapcsolattartás intenzitását azonban korlátozza, hogy egyes úthálózati elemek rendkívül rossz műszaki állapotban vannak. Ezen útszakaszok állapotára jellemző, hogy az egyéb, jóval hosszabb kerülőútvonalak rövidebb idő alatt tehetőek meg. A rossz minőségű utak egyfelől zavarják az utazás kényelmét, másfelől pedig jelentősen megnövelik az utazási időt, ezért a rossz minőségű útszakaszok felújítása a közúthálózat fejlesztésének lényeges eleme, akárcsak a turisztikai vonzerők akadálytalan megközelíthetőségének megteremtése, mely nélkül a vonzerők turisztikai célú hasznosítása nem valósítható meg.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedés a turisztikai vonzerők megközelíthetőségének javítását valósítja meg a közúthálózat bővítésével és felújításával, a hiányzó, turisztikai vonzerőkhöz vezető utak kiépítésével, valamint a tömegközlekedés színvonalának emelésével. **A túraútvonalak kialakításával bejárhatóvá válnak az idegenforgalmi vonzerőkkel rendelkező kistérségi tájak, s közben rekreatív tevékenységre is sor kerül.**

A fejlesztések megvalósulásával nagymértékben javul az adott turisztikai vonzerők közvetlen megközelíthetősége, az oda vezető utak általános közlekedés-biztonsági feltételei, s csökken az utazással eltöltött tényleges menetidő. Ezáltal az eddig még nem, vagy csak nehezen megközelíthető turisztikai látnivalók a fejlesztéseknek köszönhetően felértékelődnek, valódi attrakcióvá válnak, míg a tömegközlekedés fejlesztésének köszönhetően a turisták és a helyi lakosság magasabb színvonalú szolgáltatásokat vehet igénybe utazása során.

A tömegközlekedés szolgáltatási színvonalának emelése elsősorban a vasúti- és az autóbussz-megállóhelyek modernizálását, az autóbussz és vonat menetrendek harmonizálását, a járatsűrűség igények szerinti bővítését, az autóbussz viszonylatok racionalizálását, a haránt irányú kapcsolati igények jobb kiszolgálását, illetve a távolsági és nemzetközi járatok bekapcsolását és bővítését teszik szükségessé. A járatsűrítés mellett fontos szempont, hogy a szolgáltatók járműparkjukkal mind kulturáltabb közlekedési feltételeket biztosítsanak.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés hatásaként kiépülnek a jelenleg még hiányzó kistérségi útkapcsolatok, mindemellett a javítást, szélesítést igénylő útfelületek kijavításra kerülnek. A települések közötti kommunikáció fizikai lehetőségei jelentősen javulnak. A településeken és az összekötő utak mentén található idegenforgalmi látványosságok elérési ideje jelentősen

rövidül. A természeti értékek és vonzerők elérhetősége szélsőséges időjárási körülmények között (esős, sáros időjárás) is biztosított. A tömegközlekedési eszközök várakozó helyei rendezettek és településenként, illetve trésségi szinten egységes képet nyújtanak.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Turisztikai vonzerőket feltáró utak kiépítése, felújítása
- Alsóbbrendű és bekötőutak kiépítése, felújítása
- A tömegközlekedés feltételeinek javítása: kompközlekedés és a hozzákapcsolódó infrastruktúra fejlesztése (Doboz), a Budapest–Bukarest vasúti fővonal megállóhelye (Mezőberény) és kistérség turisztikai bázisai közötti autóbusz-közlekedés feltételeinek javítása, első lépésként legalább szezonális jelleggel a nyári-őszi hónapokra.

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- a Békési kistérség települési önkormányzatai és társulásaik
- Békés Megyei Önkormányzat
- Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács
- Békés Megyei Közútkezelő Kht.
- MÁV Rt.
- **Körös Volán Zrt.**
- Vállalkozások

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT – decentralizált „települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat-felújítása”
- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célelőirányzat decentralizált szakmai programok
- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célelőirányzat (TRFC)
- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)

Térségi projektek listája:

A projekt címe	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
Csárdaszállás – Köröstarcsa összekötőút rekonstrukciója (6,5 km)	cca. 120 millió	2013-ig
Kiskondoros – Kamut – Murony – Békés összekötőút rekonstrukciója (20 km)	cca. 400 millió	2013-ig
Kondoros – Hunya – Mezőberény összekötőút rekonstrukciója (25 km)	cca. 460 millió	2013-ig
Mezőberény – Bélmegyer – Tarhos – Békés összekötőút rekonstrukciója (cca. 40 km)	cca. 600 millió	2013-ig

Az „élő” Körös közúti megközelíthetőségének javítása Csárdaszálláson	cca. 20 millió	2010
Békés–Doboz–Sarkad–Nagyszalonta (Szalonta) kerékpárút kiépítése	INTERREG-pályázat segítségével	2012–13
Csárdaszállás – Turisztikai vonzerőt képviselő területek (Dánzug, Biristyó) könnyebb elérhetősége közúton		2010-től
A mezőberényi Körös-híd (Kereki-híd) felújítása (Nem kifejezetten turisztikai beruházás, de mindenképpen hatással lehet a térség idegenforgalmára.)		2010-től

1.2. Intézkedés: A környezeti infrastruktúra fejlesztése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A Körös rehabilitált holtágai váljanak a vízi-, a horgász-, és az ökoturizmus kedvelt célterületeivé
- Az aktív turizmus fejlődését megfelelő kiépítettségű, színvonalas infrastruktúra segítse

Az intézkedés célja és indoklása

A kistérség legfontosabb turisztikai vonzereje a természeti értékekben való gazdagsága. Ebből adódóan a kistérség turisztikai potenciálja nagymértékben függ attól, hogy sikerül-e megőrizni ezen természeti értékeket, illetve sikerül-e megóvni a környezet állapotát. A szennyezett, rendezetlen területek amellet, hogy tájképromboló hatásuk van, veszélyeztetik az ökoszisztémát, s végső soron turisztikai vonzerejüket is elveszítik, ezért a környezeti infrastruktúra – azon belül is a szennyvízkezelés és a hulladékgazdálkodás (gyűjtés, elhelyezés, illetve feldolgozás) – fejlesztése kulcsfontosságú feladat.

A Körös holtágai jelentős turisztikai potenciált képviselnek, állapotuk nem minden esetben teszi lehetővé turizmusba való integrálásukat. A holtágak rehabilitációja a kistérség öko-, aktív- és természeti turizmusának alapvető fontosságú fejlesztési eleme.

A növekvő turistaforgalom – bevételnövelő és munkahelyteremtő pozitív hozadéka mellett – a környezeti terhelés megnövekedését eredményezi, melynek megelőzése és kezelése fontos környezetvédelmi feladatokat ró az adott desztinációra. A növekvő mennyiségű hulladék megfelelő összegyűjtésének, kezelésének a megoldása sokszor elfeledett szempontja a turisztikai fejlesztéseknek. Ennek elkerülése végett, a kistérség turizmusfejlesztési programjában a hulladékkezelés megoldásának a kérdése helyet kell kapjon.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedés esetében a természeti értékek megőrzéséhez, illetve a holtágak turisztikai hasznosítását megalapozó infrastrukturális keretfeltételek megteremtése fogalmazódik meg általános feladatként.

A holtágakat karbantartásukkal több funkcióra is alkalmassá tehetik. A medertisztítás lehetővé teszi azok kisebb vízijárművekkel történő hajózhatóságát – ebben az esetben azonban fontos odafigyelni, hogy éppen a gazdag vegetáció és vadregényesség az az elem, ami legtöbbeket vonzza. A holtágak horgászati hasznosítása esetében, pl. Bélmegyeren, Csárdaszálláson, a sok esetben nem is a térségből származó horgászok jelentős mennyiségű szemetet hagynak maguk után. Hulladéktárolók kihelyezésével ügyelni kell arra, hogy ezek hiánya ne lehessen oka a környezet állapotának ilyen fokú leromlására. Ezen felül fontos a figyelmeztető táblák elhelyezése és az esetenként ellenőrzés is.

Fontos hogy sem szilárd sem folyékony hulladék ne kerüljön a holtág rendszerekbe, hiszen különösen a szennyvíz hosszú távon a holtágak eutrofizációjával azok feltöltéséhez vezetnek¹.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés megvalósulásával a természeti környezetet, valamint a térség turisztikai vonzerőit, illetve ezek környezetét érő terhelések mértéke mérséklődik. Mind a felszíni, mind a felszín alatti vizek tisztasági állapota javulni fog, mellyel a vízhez kötődő turisztikai értékek és lehetőségek felértékelődnek, ezáltal tényleges kihasználásuknak az esélye növekszik, az ökoturizmus, illetve az aktív- és a természeti turizmus különböző ágainak feltételei javulnak. Az ilyen irányú fejlesztéseknek köszönhetően a turisztikai attrakciók és környezetük rendezettsége, esztétikai értéke javul, melynek következtében ezen attrakciók vonzóbbá válnak a turisták szemében.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Holtágak rehabilitációja
- A tiszta környezet műszaki és szervezeti hátterének a kialakítása

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- a Békési kistérség települési önkormányzatai és társulásaik
- Békés Megyei Önkormányzat
- Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács
- Körös-Maros Nemzeti Park
- Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
- Folyékony és szilárd hulladék kezelését végző vállalkozások

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célelőirányzat (TRFC)
- DARFT – decentralizált „Települési hulladék közszolgáltatás-fejlesztés” támogatás
- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)
- KEOP
- DAOP

Térségi projektek listája:

¹ A települések folyékony szennyvíz kezelésének megoldásával a térségi hulladékgazdálkodási terv részletesen foglalkozik.

A projekt címe	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
Félhalmi-holtág rehabilitációja – Csárdaszállást is érintette	cca. 140 millió	2007
Mihály-zugi holtág rehabilitációja – Köröstarcsa	cca. 120 millió	2013-ig

1.3. Intézkedés: Az aktív turizmust támogató infrastruktúra fejlesztése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A Körös rehabilitált holtágai váljanak a vízi-, a horgász-, és az ökoturizmus kedvelt célterületeivé
- Az aktív turizmus fejlődését megfelelő kiépítettségű, színvonalas infrastruktúra segítse
- A kistérség programkínálatát gazdagítsa számos komplex programcsomag
- A kapacitások kihasználtságában megmutatkozó szezonális mértéke csökkenjen

Az intézkedés célja és indoklása

Az elmúlt időszakban ugrásszerűen megnőtt az aktív turisztikai termékek iránti kereslet, melynek háttérében az egészségi állapot megőrzésére való törekvés, valamint az üdüléssel töltött idő alatt, mint több kaland és élmény szerzése iránti vágy húzódik meg.

A kistérség adottságai kedvező alapokat teremtenek az aktív turizmus számos ágának, különösképpen a vízi-, a kerékpáros-, a lovas-, és a bakancsos turizmus fejlesztése számára. Kedvezőtlen tény ugyanakkor, hogy az aktív turizmus infrastrukturális feltételei nem vagy csak hiányosan állnak rendelkezésre a kistérségben: a Körös mentén hiányoznak a megfelelő infrastruktúrával ellátott kikötőhelyek és a vízi túrázást segítő műtárgyak, a lovas és a gyalogos túraútvonalak mellett nincsenek kiépített pihenőhelyek. Információs táblák csak kevés helyen segítik a turistákat eligazodni, s a kerékpárutak térségi kiépítettsége is igen hiányos. Az aktív turizmusban rejlő potenciálok kiaknázása ezen infrastrukturális hiányosságok pótlása nélkül nem történhet meg.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedés az aktív turizmus műszaki infrastrukturális háttérének kiépítését és fejlesztését foglalja magában. Az egyes infrastrukturális elemek kiépítése során figyelemmel kell lenni az aktív turizmus sokszínűségére és különleges igényeire, a tágabb térség aktív turisztikai termékeihez történő kapcsolódásra, a természeti környezet értékeire, és a fenntarthatóság szempontjaira is.

A víziturizmushoz kapcsolódó kikötőhelyek hagyományosan kialakultak, ezek felszereltségét műtárgyakkal történő ellátását azok állapotának javítását, fenntartását kell megoldani a Kettős-Körösön (Békés, Köröstarcsa) és a Hármaskörösön (Gyomaendrőd). A hasonló céllal használt holtágak esetében ugyanezen tevékenységek javasoltak (Gyomaendrőd).
hálózatépítés!

A térségben működő gyalogos túraútvonalak elhanyagoltak nem kapcsolódnak hozzájuk kiépített pihenőhelyek, a komolyabb turisztikai központok összekötő útvonalak mentén legalább egy ilyen pihenőhely kialakítása javasolt esőbeálló, tűzrakóhely, padok). Sajnos tapasztalatok alapján – kiépített tanösvények – ezeket évről évre meg kell újítani a vandalizmus miatt.

A térség meglévő magánérből fenntartott lovas infrastruktúrája, néhány esettől eltekintve igen rossz állapotban működnek és nincsenek bekapcsolva lovas túraútvonalba, azoknak nem megálló és pihenő helyei. Fontos, hogy legalább a térség városaihoz kötődően legalább egy többfunkciós (oktatói, turisztikai) lovasbázis működjön. Erre magánérből kezdeményezés

Békésen történt, de más településeken (Doboz, Csárdaszállás) is érdeklődés mutatkozik a gazdálkodók körében, hogy bekapcsolódjanak a lovas turizmusba. Szükséges, hogy a helyi önkormányzatok felismerjék az esetleges közös fejlesztések kedvező hatásait.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés végrehajtásának köszönhetően javulnak az aktív turisztikai tevékenységek feltételei. A kistérség központi településein (Békés, Gyomaendrőd, Mezőberény) és gyalogos és kerékpáros túraútvonalak találkozási pontjában található településeken, pl. Bélmegyer létrejönnek komplex funkciókkal rendelkező aktív turisztikai bázisok, ahol a túrázók kultúrált feltételek között élvezhetik szabadidős tevékenységüket, nagyobb túraútvonal-kínálatból válogathatnak, s a kihelyezett ismertetőablák által közelebbről is megismerhetik a térség földrajzát és élővilágát. Ennek hatására megsokszorozódik a térségbe látogatók száma és tartózkodási ideje eléri, illetve meghaladja az egy hetes időtartamot.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Csónak- és motorcsónak kikötők, csónakházak, csónakátelők létesítése, fejlesztése, **kompközlekedés és azt kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése**
- Vízitúra-kikötőhelyek kialakítása, fejlesztése
- Szabad strandok fejlesztése
- Kerékpárutak kiépítése
- Gyalogos túraútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése
- Lovas túraútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése
- Lovas létesítmények fejlesztése

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- Önkormányzatok és társulásaik
- Békés Megyei Önkormányzat
- Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács
- Körös-Maros Nemzeti Park
- Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
- Civil szervezetek
- vállalkozások

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célleitirányzat (TRFC)
- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célleitirányzat decentralizált szakmai programok
- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)
- **KEOP**
- **DAOP**

Térségi projektek listája:

A projekt címe:	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
Doboz – Bélmegyer gyalogtúra-útvonal kiépítése (esőbeállókkal, tereptisztítással)	cca. 5 millió	2008?
Mezőberény – Gyomaendrőd – Mezőtúr gyalogtúra-útvonal kiépítése (esőbeállókkal, tereptisztítással) csak szakaszosan készült el, de tervezik befejezését	cca. 3 millió	2008
Kerékpáros körút kialakítása: Békéscsaba – Békés – Mezőberény – Köröstarcsa – Gyomaendrőd – Szarvas – Kondoros – Békéscsaba	az aszfaltborítású útszakasz hosszától függ, nem becsülhető (megvalósíthatósági tanulmány)	2010-ig szakaszonként folyamatosan
Békés – Tarhos – Bélmegyer – Vésztő – Szeghalom kerékpárút kiépítése	az aszfaltborítású útszakasz hosszától függ, nem becsülhető (megvalósíthatósági tanulmány)	2008
Lovastanya és oktató bázis fejlesztése Békésen –Urkom Tanya	25 millió	2007
Lovasturizmus fejlesztése Dobozon (magánjelleű beruházások, önkormányzati támogatással)	kisebb források	2010, illetve utána
Lovasturizmus fejlesztése és kisebb vadaspark kialakítása Csárdaszálláson (magánjelleű beruházás, önkormányzati támogatással)		2010-től

1.4. Intézkedés: A turizmusfejlesztés szervezeti háttérének fejlesztése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A kistérség turizmusfejlesztésének koordinálását jól működő menedzsment-szervezet végezze
- Növekedjen a kistérség turisztikai kínálatának ismertsége (további többnyelvű tájékoztató prospektusok készítése)
- A kistérség programkínálatát számos komplex programcsomag gazdagítsa
- A turisztikai szektor szereplői között erősödjön az együttműködés

Az intézkedés célja és indoklása

A kistérség turizmusfejlesztésének hatékonyságát jelentős mértékben befolyásolja az, hogy a turizmusfejlesztés menedzsmentfeladatait ellátó szervezetek (települési / térségi turisztikai menedzserek, Tourinform Irodák, információs pontok) kiépültek-e a kívánatos mértékben a térségben és azoknak milyen mértékű az együttműködése. A Békési kistérség területén lévő települések idegenforgalma az eddigiekben Gyomaendrődön indokolta egy vállalkozói alapon létrehozott Tourinform Iroda létrehozását, ami elsősorban a település attrakcióinak kiajánlásával, hazai valamint nemzetközi programok ajánlásával foglalkozik. Ez az iroda az eddigiekben nem vállalta fel a kistérség idegenforgalmi promóciójának szervezését. A kistérség többi településén a feladat nem intézményesült, az idegenforgalommal kapcsolatos kérdésekkel, (pályázatok, fejlesztések) az eddigiekben az önkormányzatok munkatársai foglalkoztak. A települések között ennek megfelelően nem alakultak ki jelentősebb turisztikai célzatú együttműködések.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedés tartalmaként javasolt a kistérség jelentősebb népességszámú és turisztikai és intézményi szolgáltatói vonzerejű településein (Békés, esetleg Doboz) létrehozni olyan Tourinform Irodákat, amelyek felvállalják nem csak a saját településük, hanem a kistérség idegenforgalmának szervezését. A békési turisztikai információs pont létrehozására és működtetésére megtörténtek az első lépések a Városi kulturális Központ keretében. A későbbiekben pedig önálló Tourinform iroda kialakítására is sor kerülhet, amelyik elvégezné az értékesítő és a tájékoztató tevékenységét. Ez a megoldás nem tenné szükségessé bonyolult engedélyeztetési folyamatok elindítását, mivel a „anyavállalkozás” fiókiroda létrehozására jogosult, annak engedélyeztetése pedig ilyen módon gyorsabban lebonyolítható.

Az iroda feladata:

- az adottságok, turisztikai termékek felmérése és az információ tár folyamatos karbantartása
- kapcsolattartás a szolgáltatókkal
- szabad kapacitások nyilvántartása, folyamatos kiajánlása
- programcsomagok összeállítás működtetése

- kapcsolattartása a turizmus-szervezés magasabb területi szintjein lévő szervezetekkel, külföldi programszervezőkkel
- közreműködés kiadványok szerkesztésében és terjesztésében

Ebben a működtetési formában mindenképpen elengedhetetlen, hogy a helyi turisztikai lehetőségek kiejánlása mellett az iroda külföldi és más belföldi utakat is értékesítsen. A két feladat megosztása lehetséges egy fő (Békés Tourist szakembere) alkalmazásával, illetve még egy, önkormányzat által alkalmazott túrinformátor bevonásával.

Az irodákhoz kapcsolódóan azok vonzáskörzetében a jelentősebb turisztikai potenciállal rendelkező településeken (Mezőberény, Köröstarcsa, Bélmegyer), az önkormányzaton belül javasolt egy kifejezetten turisztikai szakterületen járatos szakember alkalmazása (idényszerűen, félállásban), illetve az attrakciók közelében (pl. Köröstarcsa kikötő), elhelyezett információs pontokon egy turisztikai informátor szezonális alkalmazása. Az intézkedésben foglalt tevékenységek közé humánerőforrás-, illetve intézmény- és eszközfejlesztések tartoznak. A szervezetek működtetéséhez fontos humánerőforrás képzése a térségben középfokú szintig valósítható meg. Javasolt, hogy a középfokú szakirányú képzésben részesültek alkalmazásával megvalósuljon azok felsőfokú képzésnek támogatása olyan ösztönzők bevezetésével, amely a már magasabban képzett alkalmazottakat a térségben tartja. Békés város esetében szükséges a Tourinform iroda helyének körültekintő kijelölése (városközpont illetve az aktív turisztikai centrummá fejlesztett Dánfoki üdülőterület). Az iroda ingatlan és humánerőforrás igénye mellett fontos a szükséges eszközigény teljeskörű kielégítése.

Az intézkedés várható hatása

A fejlesztések megvalósításával a turizmusfejlesztési szervezetek hatékony működését korlátozó hiányosságok megszűnnek, javul a turisztikai szervezőmunka minősége és hatékonysága. a Tourinform irodákkal a kistérség kép pólusában létrejönnek a turizmus szervezés legfontosabb központjai, amelyekhez már hatékonyan szervezhetők a helyi turizmus-szervezés menedzserei.

Az intézkedésnek köszönhetően kiszűrhetővé válnak a felesleges párhuzamosságok, ami hatékonyabb fejlesztőmunkát eredményez. Az együttműködő szervezetek lényegesen hatékonyabb lobbytevékenységet fejthetnek ki, valamint eredményesebb forrásszerző tevékenységet folytathatnak.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Intézményfejlesztés
- Humánerőforrás-fejlesztés
- Eszközfejlesztés
- A turizmusfejlesztés szervezetei közötti együttműködés fejlesztése (közös pályázatírás, közös fejlesztések)

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- a Békési kistérség települési önkormányzatai és társulásai
- Békés Megyei Önkormányzat
- Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács

- Dél-alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Magyar Turizmus Rt.
- Tourinform irodák
- Körös-Maros Nemzeti Park
- Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
- Civil szervezetek
- Vállalkozások

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célelőirányzat (TRFC)
- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)
- **DAOP**

Térségi projektek listája:

A projekt címe:	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
Tourinform iroda kialakítása Békésen, a Városi Kulturális Központban turisztikai referenst alkalmaznak szervezési és szolgáltatási feladatokkal	nem becsülhető, a helyszín és működtetés jellegének függvénye	2006
Turisztikai információs pontok kialakítása (Köröstartcsa, Doboz Mezőberény)	infrastruktúra: számítógép, Internet hozzáférés: cca. 250000 + 7000 Ft havi rendszerességű költség	2007

2. Prioritás: Turisztikai vonzerők fejlesztése

A prioritás indoklása és tartalma

Turisztikai vonzerők nélkül nincs turizmus, hiszen az adott desztinációt – a rokonlátogatástól és az üzleti motivációjú utazásoktól eltekintve – a turisztikai vonzerők miatt keresik fel a turisták. A turisztikai vonzerők jelenléte önmagában még nem generál számottevő keresletet, ugyanis a turisztikai vonzerők csak abban az esetben képesek nagyobb számban turistákat csalogatni a térségbe, ha azokat turisztikai attrakciókká fejlesztik. Turisztikai attrakcióról arról az esetben lehet beszélni, ha az adott vonzerő a különböző fejlesztések eredményeként olyan látványossággá válik, amely egyedülálló, vagy legalábbis ritka termékként tud megjelenni meg a turisztikai piacon. A turizmus jövedelemtermelő képessége tehát a turisztikai vonzerők versenyképességének és az attrakcióvá fejlesztett vonzerők számának a függvénye.

A turizmusnak a gazdaságra és a helyi életminőségre kifejtett kedvező hatását felismerve mind több térség igyekszik kiaknázni turisztikai potenciálját, melynek következtében egyre élesedő verseny figyelhető meg a turisztikai piacon. A fokozott versenyhelyzetben egyedül a

vonzerők fejlesztésével, magas minőségű turisztikai termékek kialakításával növelhető piaci részesedés.

A fejlesztések során figyelembe kell venni, két fontos tényezőt: A kistérség a globalizálódó térben már nem csak a hasonló jellegű térségekkel versenyez a turisztikai piacon, hanem gyakorlatilag a világ minden turisztikai szempontból értékes területével. Valós tendencia jelenleg, hogy a külföldi turisták csökkenő számával párhuzamosan növekedett a belföldi turizmus intenzitása. A trend várhatóan tovább erősödik tehát fontos, hogy a fejlesztések egyaránt szóljanak mindkét vendégkörnek és hangsúlyozottan vegyék figyelembe a hazai kereslet igényeit.

A Békési kistérség számos és sokféle turisztikai vonzerővel rendelkezik. Ezen vonzerők többsége azonban jelen állapotában csak mérsékelt érdeklődésre tarthat számot, s csak jelentős fejlesztések által válhat valódi attrakcióvá. A kistérség turisztikai potenciáljának jobb kihasználásához szükséges a turisztikai vonzerők attrakciókká, turisztikai terméké fejlesztése. A jelenlegi állapotukban turisztikai célra csak korlátozott mértékben hasznosítható objektumok, illetve területek a fejlesztések után kerülhetnek a térség kizárható nevezetességei vagy programjai sorába.

A már meglévő turisztikai létesítmények fejlesztése mellett a terület adottságainak hatékonyabb kihasználása érdekében, valamint a turizmus jövedelemtermelő képességének növelése végett szükség van további turisztikai attrakciók létrehozására is. A turizmus hazai és nemzetközi piacán egyaránt fokozódó versenyében egyre nehezebbé válik a kistérségbe látogató turisták számának növelése, ezért a meglévő látnivalók folyamatos fejlesztése mellett – az észszerűség, valamint a fenntartható fejlődés szem előtt tartásával – újabb és újabb turisztikai attrakciók kialakítására kell törekedni.

A jelenkor tudásalapú társadalmában a turisták nemcsak fizikai, hanem szellemi értelemben is aktívabbak, a meglátogatott területekről igyekeznek minél több és minél sokrétűbb ismeretet gyűjteni, ezért a turisztikai attrakciókat látogatóbarát módon szükséges fejleszteni.

A turisztikai attrakciók versenyképességének fontos, ennek ellenére mégis sokszor méltatlanul háttérbe szorított összetevője az attrakció környezete. Egyetlen turisztikai attrakció fejlesztése sem lehet sikeres szűkebb környezetének fejlesztése nélkül, az attrakciók mindenkori fejlesztése tehát annak környezetére is ki kell terjednie. Hiába lenne képes adott turisztikai attrakció önmagában felkelteni a turisták érdeklődését, ha környezete rendezetlen, és a kulturált parkolás feltételei sem biztosítottak, nem számíthat nagyobb látogatottságra. A kistérség számos turisztikai attrakciójának környezete elmarad a turizmus támasztotta minőségi igényektől, így a vonzerők fejlesztése mellett a turisztikai attrakciók környezetének fejlesztése is indokolt.

A prioritáson belül megvalósítandó intézkedések:

- 2.1. Intézkedés *A turisztikai vonzerők látogatóbarát fejlesztése*
- 2.2. Intézkedés *A turisztikai vonzerők környezetének fejlesztése*

2.1. Intézkedés: A turisztikai vonzerők látogatóbarát fejlesztése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A kistérség fürdői korszerű infrastruktúrával és minőségi szolgáltatásokkal rendelkezzenek
- A Körös rehabilitált holtágai váljanak a vízi-, a horgász-, és az ökoturizmus kedvelt célterületeivé
- A kistérség programkínálatát számos komplex programcsomag gazdagítsa
- A kapacitások kihasználtságában megmutatókozó szezonális mértéke csökkenjen
- Növekedjen a kistérség turisztikai kínálatának ismertsége

Az intézkedés célja és indoklása

A kistérség gazdag turisztikai vonzerőkínálattal rendelkezik, mely kihasználtsága alacsony. Ez elsősorban – több egyéb tényező mellett – a turisztikai vonzerők elhanyagolt állapotára, hiányos infrastruktúrájára, és látogatóbarát bemutathatóságának hiányára vezethető vissza. A kistérség turizmusának versenyképessége szempontjából létfontosságú, hogy ezek a turisztikai értéket hordozó, azonban nem megfelelő módon bemutatott, jelen állapotukban turisztikai terméként nehezen „eladható” vonzerők – különös tekintettel a kistérség gyógyfürdőire, kastélyaira és kúriáira – valódi, közkedvelt látnivalóvá váljanak.

A már meglévő attrakciók fejlesztése mellett ugyanakkor szükség van új turisztikai attrakciók kialakítására is, mellyel ez idáig turisztikailag kevésbé frekvenciált területek, illetve települések is bekapcsolódhatnak a turizmus vérkeringésébe.

Az intézkedés tartalma

Ezen intézkedés keretében új turisztikai attrakciók létrehozására, valamint a már meglévők fejlesztésére kerül sor. A turizmus legújabb trendjeinek megfelelően mindkét esetben hangsúlyos szempontként jelenik meg a fejlesztések látogatóbarát jellege, amely az adott attrakció mindenki számára lehetővé tevő látogathatóságát és az attrakcióhoz fűződő ismeretanyag sokoldalú és élvezetes bemutathatóságát teremti meg.

A Békési kistérségben a legaktuálisabb vonzerőfejlesztés a fürdők színvonalasabbá tétele. **A mezőberényi strandfürdő (Kálmán-fürdő)** fejlesztésénél a helyi, illetve térségi vonzerő megerősítése a cél. A térségben a békési városi fürdő két funkciójának szétválasztása és különálló fejlesztése még hátra van. A városi létesítmény gyógyfürdő jellegének megtartása és színvonalának jelentő fejlesztése mellett a Dánfoki területen megvalósuló wellness centrum és uszoda térségi funkciókat fog ellátni.

A fürdő létesítmények fejlesztése mellett előtérbe helyezendők a népi és egyéb építészeti értékek felújítás és megfelelő használata. Fontos volna, hogy olyan építészeti értékek, mint a megyei kezelésben lévő bélmegyéri Wenckheim-Holyos kastély és a tarhosi Zenepavilon találják meg állandó funkciójukat.

A meglévő és működő turisztikai vonzerőket érdemes kiegészíteni más tevékenységeket lehetővé tevő ingatlanokkal és funkciókkal, annak érdekében, hogy a vendégek hosszabb tartózkodását több program és tevékenység alapozhassa meg. Ilyen lehet a bélmegyéri vadászkastély lovas infrastruktúrájának kiépítése.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés hatására a turisztikai termékek vonzereje nő. Megnövekszik a hazai és külföldi látogatók száma és tartózkodási ideje. A differenciált jellegű projektekkel (pl. fürdők) a fejlesztések megtalálják vendégkörüket és nem jelentenek konkurenciát egymás számára. A helyi adottságok és erőforrások ily módon megvalósuló jobb kihasználásával a kistérség turisztikai kínálatának versenyképessége javul, a helyi bevételek emelkednek, a létesített új és színvonalában jelentős fejlesztésen átesett attrakcióknak köszönhetően új munkahelyek

jönnek létre, ami csökkenti a munkanélküliséget és javítja a térség népességmegtartó képességét.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek:

- A kistérség fürdőinek fejlesztése (pl.: kiszolgáló épületek rekonstrukciója, bővítése, gyógyászati részleg, medencék, vízforgatók, élményelemek, balneológiai eljárások létrehozása és fejlesztése, stb.)
- Meglévő turisztikai vonzerők fejlesztése (pl.: ingatlanfejlesztés, gyűjteménybővítés, interaktív bemutatórendszerek kiépítése, információs táblák elhelyezése, akadálymentesítés, stb.) **Örökségvédelem, Kastélykert (Wenckheim), 2 templom felépítése (pályázat) Doboz.**
- Új turisztikai attrakciók létrehozása (pl.: szabadidőközpont, tematikus park, tanösvény, ökoturisztikai látogatóközpont, wellness-központ stb.)

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- a Békési kistérség települési önkormányzatai és társulásaik
- Civil szervezetek
- Vállalkozások
- Megyei Területfejlesztési Tanács

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Céllelőirányzat (TRFC)
- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Céllelőirányzat decentralizált szakmai programok
- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)

▪ INTERREG IV

▪ DAOP

Térségi projektek listája:

A projekt címe:	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
A Békési Gyógyfürdő bővítése és komplex rekonstrukciója, a helyi és kistérségi igényeknek megfelelően tanuszoda építése és járóbeteg-szakellátás (reumatológia) fejlesztése – csak részben turisztikai jellegű beruházás	125 millió	2009 végére
Kiszolgáló épület bővítése, étterem kialakítása a Mezőberényi Strandfürdőben	5 millió	2013-ig
Istálló és karám építése a Bélmegyeri Vadászkastély mellett	40 millió	2010

Dánfoki Üdülőközpont – turisztikai- üdülő- és rekreációs központ kialakítása (kölsönzőhelyek, információs pont stb.) – csak részben valósult meg	20 millió	2007
Sportkomplexum szükséges infrastrukturális fejlesztése Békésen	82,6 millió	2006
A bélmegyeri Wenckheim-Hoyos kastély rekonstrukciója és hasznosítása	nem becsülhető	
A Békés-Dánfokon épülő sportkomplexum kiegészítő szolgáltatásainak megépítése, szabad strand, kikötő rendbehozatala, kempingfejlesztés	cca. 10 millió	2009
Szécsi Tamás- emlékház kialakítása, népi mesterségek bemutatóháza Dobozon	cca 20millió	2010
Mangalicatelep (tenyésztési bemutató, házi jellegű feldolgozással, disznótorok szervezése, lebonyolítása (Doboz-Szanazug),		2009-ben nem nyert a pályázat
Doboz-Szanazug játszótér kialakítása az üdülőtelepen		2009 végén nyertes pályázat
Mezőberény (Boldisháti-holtág) infrastruktúrájának fejlesztése (Figyelik a pályázati lehetőségeket.)		2010 után

2.2. Intézkedés: A turisztikai vonzerők környezetének fejlesztése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A kistérség programkínálatát számos komplex programcsomag gazdagítsa
- A kapacitások kihasználtságában megmutatkozó szezonális mértéke csökkenjen
- Növekedjen a kistérség turisztikai kínálatának ismertsége
- A Körös rehabilitált holtágai váljanak a vízi-, a horgász-, és az ökoturizmus kedvelt célterületeivé

Az intézkedés célja indoklása

A turisztikai attrakciók fejlesztése nem korlátozódhat csak magának a vonzerőnek a fejlesztésére, komplex módon a fejlesztésnek az attrakció környezetére is ki kell terjednie. Egy önmagában jelentős turisztikai értéket képviselő attrakció is csak abban az esetben válhat a turisták kedvelt célpontjává, ha a környező településkép megjelenése is vonzó, a zöldfelületek igényes kialakításúak, s az attrakció környékén adottak a kulturált parkolás feltételei. Ha környezete rendezetlen, elhanyagolt, az riasztólag hat a turistákra és az attrakció sokat veszíthet vonzerejéből.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedés keretén a turisztikai attrakciók környezetének fejlesztését valósítja meg településkép javítást, zöldfelület-fejlesztést, valamint parkolási lehetőségek kialakítását. Az intézkedés keretében megvalósítandó fejlesztések hozzájárulnak, hogy a turisztikai vonzerők felértékelődjenek, a látogatók szemében még vonzóbbá váljanak. Az attrakciók környezetének fejlesztésével az attrakciók települési, táji szövetbe történő kulturált beillesztésére kerül sor,

amely fejlesztési folyamatnak az előnyét a turisták mellett a helyi lakosok is élvezhetik. A megfelelő parkolási lehetőségek kialakításával elkerülhető a forgalmi fennakadások kialakulása, a szomszédos utcák zsúfoltsága, a zöldfelületek károsítása. Az attrakciók környezetében található zöldfelületek kulturált rendezésével javul a településkép és a helyi lakosok közérzete.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés hatásaként a települések közterületeinek rendezettsége javul, a zöldfelületek nagysága növekszik mind a településközpontokban mind, pedig a turisztikai attrakcióinak közvetlen közelében.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Zöldfelület-fejlesztés – Wenckheim-kastély zöldterület-fejlesztés öntözőrendszer pályázaton (II. ütem)
- Településkép javítás
- Parkolási lehetőségek fejlesztése
- Vasútállomások (Mezőberény), autóbusz-állomások turisztikai céloknak megfelelő felújítása

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- Önkormányzatok és társulásaik
- Civil szervezetek

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)
- NFT ROP 2.1.3. – Hátrányos helyzetű régiók és kistérségek elérhetőségének javítása / helyi tömegközlekedés infrastruktúrájának fejlesztése (jelenleg felfüggesztve)
- NFT ROP 2.2. – Városi területek rehabilitációja (1. komponens: városrehabilitáció) (jelenleg felfüggesztve)

Térségi projektek listája:

A projekt címe:	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
A köröstarcsai kikötő környezetének tereprendezése	10 millió	
Dobozi Wenckheim kastély – zöldfelület rendezése		2013

3. Prioritás: a turisztikai szolgáltatások és kínálati programcsomagok fejlesztése

A prioritás indoklás és tartalma:

A harmadik prioritás már feltételként kezeli a turisztikai terméké fejlesztett vonzerőket, ugyanakkor abból az alaptételből indul ki, hogy a turisztikai attrakciók önmagukban a látogatás céljaként jelennek meg és nem elegendőek a látogatók tartózkodási idejének növeléséhez és a visszatérési hajlandóság felkeltéséhez. Ezek feltétele a turisztikai szolgáltatások igényeknek megfelelő színvonalra emelése és a turisztikai termékek magasabb szervezetségi fokának elérése azzal, hogy programcsomagokba szervezik azokat.

A turisztikai szolgáltatások között elsődleges a megfelelő számú és kategóriájú szálláshelyek biztosítása. A Békési kistérség elsődleges vonzereje, annak természeti adottságaiból fakad, amelyek az aktív turisztikai ágazatokon keresztül válik turisztikai programlehetőséggé. A tevékenység jellegénél fogva nem a legmagasabb minőségű szálláslehetőségeket igényli viszont azokat kellően nagy számban s változatos formában (kemping, csoportos szálláshely, apartmanok). Az aktív turizmus elsősorban a csoportos és fiatalabb korosztály és a családokat vonzza a kínálatot ezekhez a célcsoportokhoz kell alakítani. A kistérség magasabb igényszinttel rendelkező vendégeket vonzó attrakciói a termál és gyógyfürdők, valamint a vadászturizmus. Ez utóbbi kiemelkedő szolgáltatásait pedig Bélmegyeren van mód kialakítani.

A szálláshelyek mellett alapvető elvárás a látogatók részéről a hideg és melegkonyhás ellátás biztosítása az attrakciók közelében.

Az aktív turisztikai ágazatok esetében jelentős eszközigeny jelentkezik, amely – különösen családok körében, vagy nagyobb csoportoknál nem biztosítható a látogatók részéről. Fontos hogy a turisztikai potenciál kihasználása érdekében a települések egy részén elérhetőek legyenek az aktív turizmushoz (viziturizmus, kerékpáros turizmus) szükséges eszközök. Ez azért is jelentős mert egyre többen preferálják a változatos, naponta újat kínáló programokat, amelyek ez esetben jelentős eszközigenyvel rendelkeznek.

A változatos programkínálat iránti igényre megfelelő választ egy jól szervezett, tematikus és térségi programokat kínáló kialakítható programcsomag gyűjtemény nyújthat.

Szükséges, hogy a programcsomagok elemei rugalmasan változtathatók legyenek, az év legtagabb intervallumára kínáljanak tevékenységi lehetőséget.

A prioritáson belül megvalósítandó intézkedések:

1.1. Intézkedés: A turisztikai programkínálat bővítése – területi és tematikus turisztikai programcsomagok, rendezvények kialakítása (mangalica telephez kötött falusi disznóvágás (Hagyományápolás))

1.2. Intézkedés: A térségi turisztikai programok összekapcsolása – kapcsolódás a tágabb térség turisztikai kínálatához

1.3. Intézkedés: A szálláshely kapacitás bővítése fejlesztése (2 panzió 50 férőhely van vagy lesz)

1.4. Intézkedés: Egyéb turisztikai szolgáltatások kínálatának bővítése

3.1. Intézkedés: A turisztikai programkínálat bővítése – területi és tematikus turisztikai programcsomagok, rendezvények kialakítása.

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A kapacitások kihasználtságában megmutatkozó szezonális mértéke csökkenjen

- A kistérség programkínálatát számos komplex programcsomag gazdagítsa
- Növekedjen a kistérség turisztikai kínálatának ismertsége
- Növekedjen a térségen kívülről érkező turisztikai befektetők száma

Az intézkedés célja és indokoltsága

- Növekedjék meg a térségbe látogatók tartózkodási ideje, az eltöltött vendégéjszakák száma
- A speciális érdeklődési körű látogatóknak legyen lehetősége egy adott témakör köré szerveződő programsorozaton részt venni
- Nyerjen speciális kulturális és rendezvénykaraktert a térség
- A térségben egyenletesebb területi eloszlású legyen a programkínálat
- A programkínálat erőteljes szezonalitása csökkenjen

Tény, hogy a történelmi emlékei, rekreációs lehetőségei miatt nemzetközi hírű turisztikai központokban rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak azon programok és tematikus program csomagok összeállításának, amelyek miatt nagyobb számú látogató érkezik és a tartózkodási idő meghosszabbodik.

A Békési kistérség rendezvényekben nem mondható szegénynek. Évente a többnyire helyi érdeklődésre számot tartó falunapok mellett 25 nyilvános, illetve meghívott vendégkörre támaszkodó esetenként térséghatáron átnyúló rendezvény van a kistérségben². Ugyanakkor a kistérségi programkínálatról az alábbiak is elmondhatók:

A programkínálat gyakorlatilag a települések felére koncentrálódik Békés mellett a kistérség további négy településén évente egy-egy programot kínálnak (Mezőberény, (2); Tarhos; Köröstarcsa és Csárdaszállás.

A meglévő és hagyományokkal rendelkező programok másik fontos jellemzője, hogy nem alkotnak sem területileg sem pedig szezonálisan szerveződő programcsomagot, így egységesen nem kiejánlhatók, ahogy az eddigiekben nem is készült a térség területét érintő programfüzet sem.

A programok erőteljesen szezonálisak áprilistól októberig lebonyolódnak, a nyári időszakra esik a programok közel 80 %-a. Ugyanakkor még ebben az időszakban sem kapcsolhatók jelentősebb programok, pl. a gyógy- és fürdőturizmus bázisaihoz, ahol a résztvevők bázisa helyben adott.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedésen belül elsődlegesen fontos, hogy valamilyen tág téma köré csoportosított programsorozat kerüljön kialakításra, amelyet a kistérség egységesen kész felvállalni (pl. **Békés – kultúra a természet ölelésében**).

A Békési kistérség éves programsorozatába beilleszthetők a már meglévő programok és újabbak is bekapcsolhatók. A programkínálat fejlesztésekor felmerül, hogy a térségben szükség van egy, a Békéscsabai Kolbászfesztiválhoz hasonló nagyságrendű országos vonzerejű rendezvényre. Ezt egy már meglévő programból, pl. Madzagfalvi Napok lehetne kialakítani vagy egy térségi jellegzetesség köré felépíteni (pl. evezős nap, valamilyen gasztronómiai jellegzetesség stb.).

A térségi szervezettség elsősorban a marketing tevékenység szervezésében és költséghatékonyságában jelent jelentős előrelépést. Fontos hogy bizonyos intervallumokban (pl. kéthetente) legalább egy jelentősebb esemény legyen a térségben, amelyek keretül szolgálhatnak a térségi tartózkodásnak és amely idő alatt a tematikus programcsomagok bármelyikén részt lehet venni.

² Lásd Helyzetértékelő fejezet 42-43. old.

A fent már említett tematikus programcsomagok az ökoturizmus, természeti turizmus, aktív turizmus, termál és gyógyturizmus, kulturális és örökségturizmus témakörében szerveződjenek, mivel térségi szintű potenciállal ezek a turisztikai ágazatok rendelkeznek. Szükséges megkeresni azokat a kulcs szervezeteket és vállalkozókat, akik képesek maguk köré szervezni a többi szolgáltatót is. Ehhez a sport egyesületek (vízisport), intézmények szakma háttérrel tudnak biztosítani, míg a vállalkozók és szolgáltatók a valós megoldásokban vállalnak szerepet.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés hatásaként a térség programkínálata határozott karaktert nyer. A térségi szintű szervezettség elnyerésével a programsorozat idejében kiejánlhatóvá válik a megszokott csatornákon keresztül, amellyel kellően nagy nyilvánosság érhető el. A térségben kialakul egy évente ismétlődő program vázrendszer stabil programelemekkel és legalább egy országos horderejű programmal.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Egy tág térségi vonatkozású témakör köré szerveződő térségi szintű program sorozat összeállítása
- Az egyes turisztikai ágazatok speciális programkínálatának javítása (nagyobb számú és különféle kategóriájú programok szervezése), állandó és igény szerint, csoportoknak szervezhető formában.
- Az egyes ágazatokon belüli programok csomagba szervezése rugalmas megvalósíthatósággal

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- a Békési kistérség települési önkormányzatai és azok társulásai
- Békési Kistérség Többcélú Társulás – Térségi Iroda
- Dél-alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Tourinform Iroda
- turisztikai tevékenységet folytató vállalkozók
- fürdők
- Művelődési házak
- rendezvényszervezők

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)
- NFT ROP 1.2. – Turisztikai fogadóképesség javítása – 2. komponens: Vonzerőkhöz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése (jelenleg felfüggesztve)

Térségi projektek listája:

A projekt címe	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
----------------	------------------------	--------------------------------

Kistérségi szinten szervezett éves programsorozat és annak promóciós kiadványának megvalósítása (példányszám: 3 000) – megvalósulása folyamatos	cca. 1,5 millió	2007
---	-----------------	------

3.1.1. Intézkedés: A térségi turisztikai programok összekapcsolása – kapcsolódás a tágabb térség turisztikai kínálatához

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A kapacitások kihasználtságában megmutatkozó szezonális mértéke csökkenjen
- A kistérség programkínálatát számos komplex programcsomag gazdagítsa
- Növekedjen a kistérség turisztikai kínálatának ismertsége
- Növekedjen a térségen kívülről érkező turisztikai befektetők száma

Az intézkedés célja és indokltsága

- A térségi programok integrálása a Békés megyei és Körös-vidéki és határon átnyúló turisztikai programkínálatba
- A megye és a tágabb térség jelentős vonzerővel rendelkező turisztikai központjainak látogatói (pl. Gyula, fürdő) tartózkodásuk idején kapcsolódjanak be a Békési kistérség területén folyó turisztikai tevékenységekbe is.
- A térség- és országhatáron túlmutató aktív turisztikai útvonalak (folyók, kerékpárutak, túra útvonalak) ne csak fizikai kapcsolatot jelentsenek a szomszédos területekkel

Egy mesterségesen létrehozott település konglomerátum önmagában és környezetétől elválasztva csupán tervezési statisztikai egységként létezik. A turisztika egyike azoknak a gazdasági ágazatoknak, ahol az szervezi keretek és hatáskörök mesterségesen kerülnek lehatárolásra, de a tevékenységek jellemzően túllépnek azok hatáskörén és tervezési terület határain. Bizonyos területhatárokat figyelembe nem vevő turisztikai ágazatok esetében alapvető fontossággal bír a térségen átnyúló együttműködés. Ilyenek a vízi turizmus, kerékpár turizmus, gyalogos turizmus. Ugyanilyen térségi határokon átnyúló együttműködésre ad lehetőséget a kulturális örökségek köré szerveződő tematikus túraútvonalak szervezése : templom járás, kastélyturizmus.

Az intézkedés tartalma

A térségen határain átnyúló turisztikai programok szervezésének elsődleges feltétele a különféle ágazatok programjait szervező vállalkozások, intézmények, civil szervezetek stb. kapcsolatfelvétele és együttműködése a megye más, hasonló tevékenységű szervezeteivel. A kistérség attrakcióit érdemes együttesen kiajánlani a megye kiemelt turisztikai vonzerőivel: Konkrét lehetőség például a középtávra tervezett békéscsabai repülőtér beindítása és működtetése kapcsán Gyulán megvalósuló legmagasabb kategóriájú fejlesztésekhez kapcsolni a Bélmegyeri Vadászkastély szolgáltatásait és az ott, a tervek szerint elérhető egyéb aktív turisztikai szolgáltatásokat.

A kistérségi határon átnyúló szervezeti kapcsolatok mindenképpen hatékonyabb marketing tevékenységet eredményeznek (pl. vizitúrizmus, kerékpárturizmus, gyógy és egyéb turizmus kombinálása stb.).

A térségi szint feladata, hogy feltárja azokat a jellegükénél fogva több tervezési területeket – esetleg határon túli területeket is – érintő programlehetőségeket (vízi, kerékpáros gyalogos turizmus), amelyek a kistérséget is érintik, pl. határon átnyúló vizitúra útvonalak a Körösökön.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés nyomán a Békési kistérség programkínálata integrálódik a megyei és régiós kínálatba és bekerül a megyei, régiós programajánlókba. A megyei kiemelt vonzerők kínálatához kapcsolódóan a kistérség kínálata részévé válik a megyei kiemelt turisztikai célterületeknek, majd idővel a jelenleg kiemelt vonzerőktől függetlenül önálló életet lesz képes élni kialakítva speciális vendégkörét.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- A kistérség határain átnyúló megyei, régiós, illetve határon átnyúló programok szervezése
- A térségi kiadványok terjesztése a megye kiemelten fontos turisztikai központjaiban

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- Térségi, megyei, régiós Tourinform iroda(ák)
- Dél-alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Békés megyei turisztikai egyesületek
- Megyei Önkormányzat

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)

- DAOP

Térségi projektek listája:

A projekt címe	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
A bélmegyeri vadász kastély vadász programjának összekapcsolása a gyulai és békési gyógyászati turisztikai programokkal	nem becsülhető	2008
Térség és országhatáron átnyúló vízitúrák szervezése és kiejánlása pl. a békési, gyomaendrődi és szarvasi vízisport egyesületek együttműködésével.	nem becsülhető	2008
Élővíz-csatorna fejlesztése a KBC-együttműködés keretében. A csatorna kül- és belterületi partszakaszainak rendezése, sétányok kialakítása, a csatorna sportcélú hasznosítása (csónakázás)		2010–2012

3.2. Intézkedés: A szálláshely kapacitás bővítése fejlesztése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- A szálláshely-kínálat a felmerülő igényeket legyen képes kielégíteni
- A kapacitások kihasználtságában megmutatkozó szezonális mértéke csökkenjen
- Növekedjen a külföldi vendégek száma

Az intézkedés célja és indoklása:

- Növekedjen a térségbe érkezők tartózkodási idejét
- A térség turisztikai fejlesztéseinek háttérében az igényeknek megfelelő mennyiségű és minőségű szálláshely szolgáltatások álljanak

A turisztikai program egyik fő céljai közé tartozik a térségbe látogatók számának növelése és tartózkodási idejük meghosszabbítása. Ennek a célnak egyik elérési módja a turisztikai vonzerők és színvonalának növelése a másik mindenképpen a turisztika egyik kiemelkedő háttér infrastruktúrájának a szálláshelyeknek a biztosítása. A Békési kistérség nem bővelkedik szálláshelyekben. A meglévő szálláshelyek koncentráltan a térség északi részén (Gyomaendrőd) helyezkednek el és a felső kategóriában teljesen hiányosak. Az alacsonyabb kategória szálláshelyei vagy nem is működnek vagy felszaltságuk, színvonaluk kívánnivalót hagy maga után.

A turisztikai vonzerők fejlesztése mellett az egyik legfontosabb stratégiai kérdés a különféle kategóriájú szálláshelyek biztosítása különösen, ha figyelembe vesszük a térségben tervezett turisztikai fejlesztések egyik vonalának (gyógyászati turizmus) magasabb illetve speciális szállásminőségre vonatkozó igényét.

Az intézkedés tartalma

A tevékenység tartalmaként a térségben tervezett fürdőfejlesztésekkel párhuzamosan a fizetőképes, magasabb igényeket támaztató vendégkör ellátását biztosító szálláshelyek kialakítása az egyik fő feladat. A magas színvonalú szálláshely nem csupán wellness szálló kialakítását jelentheti, hanem pl. szennyvízelvezetést biztosító csatlakozókkal ellátott kempingek kialakítását is, amelyek luxus-lakókocsik fogadására alkalmas (Békés – közép távon). A magas színvonalú szálláshelyek kialakítását nem csak a fürdővendégek, hanem a remélhetően fellendülő üzleti céllal a térségbe érkezők elszállásolása is indokolja. Hasonlóan kiemelt kategóriájú szálláshely alakítható ki a már jelenleg is igényes vendégkörnek fenntartott Bélmegyeri vadászkastély továbbfejlesztésével.

A fürdőfejlesztésekhez köthetően magasabb kategóriában végrehajtott fejlesztések mellett lényeges az alacsony és közepes minőségű szálláshelyek nagyobb számú biztosítása. Elengedhetetlen kemping kialakítása, illetve apartman házak építése vagy meglévők felújítása (pl. Mezőberény, Békés) is.

Az aktív turizmus jellemzően nem a magas igényeket kielégítő szálláshelyekre koncentrálnak, viszont mivel az ilyen típusú tevékenységek (vízitúra, kerékpártúra, gyalogtúra) elsősorban csoportos szervezésűek hogy egy-egy táborhelyen fontos, hogy nagy létszámú csoportok legyenek elhelyezhetők (Mezőberény Piknik park, Békés-Dánfok stb.). A kempingek, faházak táborszerű szállás lehetőségek alkalmasak az ilyen jellegű turisztikai tevékenységek szálláshelyeinek biztosítására.

A fent említett mindkét turizmus ágazathoz kapcsolódhat a falusi szálláshelyek számának és minőségének növelése. A térségben jelenleg is foglalkoznak falusi vendéglátással, ennek a szállásadási formának a képzési háttere is megvan **a nem túl távol fekvő Gyomaendrődön.**

Az intézkedés várható hatása

A fejlesztés hatásaként jelentős mennyiségi és minőségi ugrás történik a kistérség szálláshelykínálatában. A térség alkalmassá válik a nagyobb költségi potenciállal rendelkező vendégek fogadására és ezzel növekedik a szállásadók és egyéb szolgáltatók bevétele. Emellett a csoportos igényeket kielégítő téli szálláshelyek nagyobb számban állnak rendelkezésre, így az aktív turisztika kialakítandó bázisainak kihasználtsága jelentősen növelhető és időben egyenletesebbé tehető.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Felső kategóriás szálláshelyek számának növelése a kiemelkedő turisztikai attrakciók közelében
- Alsó és középkategóriás szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése
- A falusi turizmus szálláshelyeinek bővítése

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- helyi szállásadók
- vállalkozók
- közoktatási intézmények
- települési önkormányzatok

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célelőirányzat
- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célelőirányzat decentralizált szakmai programok

- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)

- DAOP

Térségi projektek listája:

A projekt címe	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
Mezőberény Piknik-park – üdülő- és rekreációs központ kialakítása	50 millió	2010 után
Mezőberény Hosszú-tó rehabilitációja	cca. 43 millió	2010
A Bélmegyeri Vadászkastély szálláskínálatának minősége fejlesztése — magasabb szintű minősítés elérése	25 millió	2008

3.3. Intézkedés: Egyéb turisztikai szolgáltatások kínálatának bővítése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- Az aktív turizmus fejlődését megfelelő kiépítettségű, színvonalas infrastruktúra segítse
- Növekedjen a külföldi vendégek száma
- Növekedjen a térségen kívülről érkező turisztikai befektetők száma

Az intézkedés indokoltsága

- A turizmus háttér infrastruktúrájának teljes körű biztosítása
- A helyi szolgáltatók és termelők turizmusba történő teljes körű bevonása

A turisztikai vonzerők értékét minden esetben növeli, ha közvetlen környezetükben a látogatók kényelmét, ellátását és eszközszükségletét kielégítő szolgáltatások rendelkezésre állnak. Ugyanakkor ezek a szolgáltatások jelentik a turisztikából származó legjelentősebb helyi jövedelemforrást. Ez különösen fontos egy olyan kistérségben, ahol a gazdaság jövedelemtermelő képessége alacsony és a turisztikában a látogatottság mértéke az eddigiekben nem indokolta, illetve nem volt képes fenntartani ezeket a kapcsolódó szolgáltatásokat.

A melegkonyhás éttermi szolgáltatások elsősorban vállalkozói tulajdonban és működtetésben vannak, fejlesztésük pedig szigorúan a vendégszám és a vásárlóerő növekedés függvénye. Fontos, hogy a legkisebb településektől eltekintve mindenhol legyen melegkonyhás étkezési lehetőség, akár önkormányzati intézményekben is, ahol esetlegesen rendelésre csoportos étkeztetés megoldható.

Az aktív turisztikai tevékenységek szinte mindegyike eszközigényes, amelyek egyes típusai nem könnyen szállíthatók. A látogatók kényelméhez nagyban hozzájárul ha, ezek az eszközök (kajak, kerékpár stb.) helyben elérhetők a bérlőhelyeken. A szolgáltatás elérhetősége elsősorban a családós látogatókat érinti, de iskolai csoportok turisztikai célpont választásánál is fontos szempontként jelentkezik.

Az intézkedés tartalma

Az attrakciók fejlesztésén és a szálláshely kapacitásbővítésén túl a fő fejlesztési feladat a helyi lakosság és a térségbe látogatók ellátását és informálását segítő szolgáltató hálózat kiépítése. Az intézkedésen belül kiemelt jelentőségű elem, hogy a legkisebb településen is legyen irányító táblával jelzett információs pont (a jelentősebb idegenforgalmi látványosságokhoz kötődően vagy az önkormányzati hivatalban).

A legfontosabb turisztikai vonzerők közelében szükséges turisztikai jellegű információkat tartalmazó táblák kihelyezése a látogatók pontos tájékoztatása céljából.

Mivel a Békési kistérség kiemelt fontosságot nyernek olyan aktív turisztikai tevékenységek, amelyek jelentős eszközigénnyel bírnak. A vízitúrázás és kerékpározás eszközöket a látogatók akkor hozzák magukkal, ha ez a szándékolt fő tevékenységük a térségben. Kiegészítő programelemként csak akkor veszik igénybe, ha az eszközök helyben bérelhetők (egy napos holtág bejárások, kerékpáros körtúrák). A turisztika kiemelt központjaiban javasolt biztosítani az eszközök hozzáférhetőségét és szállításának háttér infrastruktúráját.

A szolgáltatások végezhetőek az önkormányzat tulajdonában lévő és kisserződött eszközállománnyal, illetve magán tulajdonban lévő eszközökkel is.

A kiemelt turisztikai látványosságok közelében a célcsoport jellegének megfelelő éttermi, gyorséttermi, illetve büfé szolgáltatást javasolt működtetni. (Strandoknál büfék és önkiszolgáló éttermek; gyógyfürdők esetében magasabb kategóriájú éttermek).

Az attrakció, illetve a tevékenység meghatározza a vendégkör vásárlóerejét és a folytatott tevékenységgel összeegyeztethető szolgáltatási típust ennek megfelelő szolgáltató biztosítása feltétele a vendégkör megtartásának és az adott turisztikai ágazaton belüli versenyképesség megőrzésének.

Mindemellett fontos, hogy a térség kézműves termékeket előállító mesterei lehetőséget kapjanak termékeik értékesítésére a turisztikai attrakciók közelében. Erre lehetőséget biztosíthatnak a helyi vendéglátók, illetve a fürdők bejáratánál elhelyezett, egységes design alapján készült mobil üzlethelyiségek.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés hatásaként megnő a turisztikai szolgáltatók száma, és szolgáltatásuk színvonala erősödik. A munkaerő egyre nagyobb százaléka talál megélhetést a turizmus különféle szolgáltatásaiban, amelyek jövedelmezősége a növekvő forgalommal párhuzamosan évről évre javul.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Vendéglátóhelyek fejlesztése
- Információs szolgálat létrehozása
- Eszközbérlési lehetőségek bővítése
- Helyi kézműves termékek, hungarikumok bemutatása, értékesítése

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- Vendéglátó egységek
- Turisztikai szolgáltatók
- Települési önkormányzatok
- Tourinform Iroda

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célleitirányzat (TRFC)
- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Célleitirányzat decentralizált szakmai programok

▪ DAOP

Térségi projektek listája:

A projekt címe	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
Sétahajózási szolgáltatás visszaállítása a Kettős-Körösön	nem becsülhető	2007

Térségi kézműves termékek, hungarikumok értékesítését szolgáló mobilstandok hálózatának létrehozás a kistérség városi településein és nagyobb forgalmú üdülőterületein	településenként 4 millió	2013-ig
--	--------------------------	---------

4. prioritás: A turisztikai marketing fejlesztése

A prioritás indoklása és tartalma

A turisztikai marketing fejlesztése elsősorban a turisztikai vonzerők és a turisztikai szolgáltatások fejlesztésének kiegészítő és nélkülözhetetlen prioritása.

Napjainkban a területi marketing szerepe felértékelődésének lehetünk szemtanúi, melynek kiváltója, hogy a globalizáció hatására a földrajzi helyek kénytelenek bekapcsolódni a települések és térségek nemzetközi versenyébe és részt venni a pénzügyi forrásokért, a befektetőkért folytatott küzdelemben. A piacgazdaság és a fogyasztói társadalom globális térnyerésével párhuzamosan a marketing-tevékenység a mindennapi élet részévé vált, a gazdasági élet valamennyi szegmensében, ahol az adás-vétel valamilyen formája megjelenik, kiemelt jelentőséggel bír. Bármilyen turisztikai termék eladása szintén marketing-tevékenység segítségével történik, vagyis szerepe a turizmusban is meghatározó. A hazai és a nemzetközi desztinációk is egyre intenzívebb marketingtevékenységgel népszerűsítik magukat, mert a kiéleződő versenyben a korábbi tevékenység szinten tartása is lemaradáshoz vezet.

A települési és területi önkormányzatoknak rá kellett ébredniük arra, hogy a korábbinál sokkal kezdeményezőbb szerepet kell játszaniuk a gazdaság fejlődési folyamataiban. Nem elég ellenőrizni a fejlődést, de hatékonyan elő is kell segíteni a beruházásokat, a tőke odaáramlását. Ma már az önkormányzatok is világosan látják, nem elegendő a külföldi befektetőkre és a turistákra várni, hanem jól kitervelt stratégiával kell harcba szállni mind tömegesebb meghódításukért.

A Békési kistérség a turizmus számos területén jó adottságokkal rendelkezik, és néhány terméke regionálisan is jól ismert és elismert, ennek ellenére a kistérségnek mindeddig nem sikerült széles körben ismertté válnia, így a helyi gazdaság fontos erőforrása áll kihasználatlanul. A turisták még mindig semmilyen képpel sem tudják a kistérséget azonosítani. Ezek okai a kistérség településeinek, illetve magának a kistérség önálló arculatának hiányára, és a területi marketing tevékenységek hiányosságaira vezethetők vissza, az országos szintű promóció során mindeddig nem sikerült vonzó, egységes turisztikai arculatot kialakítani.

A marketingtevékenység alacsony hatékonyságához nagymértékben hozzájárul a marketing eszközök elégtelensége, melynek következtében a kistérség turisztikai kínálatáról nem jutnak el a szükséges információk a célcsoportokhoz. Kevés a kistérség turisztikai kínálatát népszerűsítő tájékoztató anyag, melyek túlnyomó része nyomtatott marketing eszköz, a gyors és szerteágazó információkat biztosító on-line marketing eszközök terén jelentős elmaradás mutatkozik.

A kistérség turizmusának eredményes fejlesztése érdekében tehát elengedhetetlen alapkövetelmény a megfelelő marketing-tevékenység minél szélesebb körben való kiterjesztése és alkalmazása. Ezen a téren a kistérségben fontos lépések történtek, de a további fejlődés egy intenzívebb, átgondoltabb és összehangoltabb marketing-tevékenység kialakítását követeli meg, amely a turizmusfejlesztésben érintett szervezetek egyik legfontosabb feladata.

A prioritáson belül megvalósítandó intézkedések:

4.1. Intézkedés Marketingstratégia készítése, a kistérség egységes megjelenésének támogatása

4.2. Intézkedés A marketingeszközök fejlesztése

4.1. Intézkedés: Marketingstratégia készítése, a kistérség egységes megjelenésének támogatása

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- Növekedjen a külföldi vendégek száma
- A kapacitások kihasználtságában megmutatkozó szezonális mértéke csökkenjen
- A Körös rehabilitált holtágai váljanak a vízi-, a horgász-, és az ökoturizmus kedvelt célterületeivé

Az intézkedés célja és indoklása

Napjaink turizmusában a marketingnek megkülönböztetett szerepe van, megfelelő marketingtevékenység hiányában a kistérség és turisztikai termékei ismeretlenek maradnak a befektetők és a turisták körében, melynek folyományaként a kistérség a versenyképes turisztikai kínálat ellenére sem lesz képes a turisták és a tőke kedvelt célterületévé válni. A hatékony marketingtevékenység legfontosabb ismérve, hogy nem spontán módon, hanem egy jól megtervezett marketingstratégia szerint kerül végrehajtásra. Ennek megfelelően a kistérségre vonatkozóan is szükséges marketingstratégiát kidolgozni, amelynek a turisztikai termékek célcsoportjainak kiválasztására és az ehhez illeszkedő marketingcsatornák meghatározására, illetve a kistérség arculatának megtervezésére is ki kell terjednie. A marketingtevékenység javításában lényeges elem, hogy a kistérség turisztikai szolgáltatói növeljék a külön-külön végzett marketingmunkák közötti összhangot, s a piacon – a nagyobb siker érdekében – egységesen jelenjenek meg.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedés a kistérség marketingstratégiájának elkészítését, valamint ennek keretén belül a kistérség önálló arculatának kialakítását valósítja meg.

Az intézkedés megvalósulásával megteremtődnek a kistérség hatékony marketingtevékenységének a feltételei, melynek eredményeképpen a kistérség turisztikai kínálata és termékei eljutnak a potenciális célcsoportokhoz, a kistérség, mint turisztikai termék iránti kereslet megnövekszik, amely végső soron a turistaforgalom és így a turizmusból származó bevételek, továbbá a turisztikai célú befektetések megnövekedéséhez vezet.

Az intézkedés várható hatása

Az intézkedés hatásaként a kistérség meghatározott fejlesztési elvek mentén kiépült stratégia szerint hajtja végre marketing tevékenységét, amelynek jelentős szerepe van a annak hatékonyságában.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- Stratégia készítése

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- Önkormányzatok és társulásaik
- Dél-alföldi Regionális Marketing Igazgatóság
- Dél-alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Tourinform irodák
- Civil szervezetek
- Vállalkozások

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)

Térségi projektek listája:

A projekt címe:	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
A Békési kistérség turisztikai marketing stratégiájának kidolgozása javasolt az az elkövetkezendő években	cca. 3 millió Ft	2010–2011

4.2. Intézkedés: A marketingeszközök fejlesztése

A./ Az intézkedés stratégiai vonatkozásai:

Az intézkedés következő részletes célok megvalósulását szolgálja:

- Növekedjen a külföldi vendégek száma
- A kapacitások kihasználtságában megmutatkozó szezonális mértéke csökkenjen
- A Körös rehabilitált holtágai váljanak a vízi-, a horgász-, és az ökoturizmus kedvelt célterületeivé

Az intézkedés célja és indoklása

A turisztikai attrakciók, termékek eladhatóságát, azok széles körben történő megismertetését nagyban befolyásolják a turisták informálásához szükséges marketingeszközök. A kistérség turisztikai kínálatát népszerűsítő marketingeszközök sem minőségi, sem mennyiségi tekintetben nem felelnek meg napjaink követelményeinek, amely leginkább a kiadványok, térképek információinak elavultságában, nem versenyképes külső megjelenésében, az információs táblák hiányában, illetve az on-line gyors és szerteágazó információkat biztosító szolgáltatások akut hiányában mutatkozik meg.

A kialakulóban lévő információs társadalom egyik fundamentumát jelentő Internet megjelenésével és rohamos terjedésével a hálózati értékesítés, illetve megjelenés napjainkra mindinkább teret nyerő marketingcsatorna lett, a turisták egyre inkább a világhálón szerzik be az utazási döntések meghozatalához szükséges információkat. Mindezekből egyértelműen következik az on-line marketing eszközök kiemelt fejlesztésének a szükségessége. Emellett természetesen egyaránt szükség van a hagyományos marketingeszközök fejlesztésére is.

Az intézkedés tartalma

Az intézkedésen belül konkrétan meghatározott tevékenységek a kistérség turisztikai kínálatának internetes megjelenítését, kiadványok, promóciós anyagok elkészítését, valamint köztéri információs és üdvözlő táblák kihelyezését foglalják magukba.

Az idegenforgalmi marketingtevékenység következő eleme a kínálat eljuttatása a fogyasztóhoz. Az egész idegenforgalmi fejlesztés sikeressége jelentős részben a marketingkommunikáció sikerességén múlik.

A folyamat költségigényes, melynek finanszírozása három lépcsőben valósítható meg:

- A kezdeti lépésekben helyi, térségi forrásból, a települések által, kistérségi és megyei szinten. Elsősorban a terület turisztikai imázsának megalapozása, idegenforgalmi attrakcióinak, programjainak bemutatása, kisebb mértékben a szálláslehetőségek ismertetése történik ekkor.
- A turizmus élénkülésével egyre fokozottabban bevonhatók a propagandatevékenység finanszírozásába az abban érdekeltté váló vállalkozások, ekkor már a magántőkéből megvalósult szálláshelyek, vendéglátóegységek, programok kapnak nagyobb hangsúlyt.
- Egy szint után a folyamat teljes egészében a vállalkozói bevételekből finanszírozható, eddigre a kistérség idegenforgalmi vállalkozásai megerősödnek, a forgalom olyan szintet ér el, ami lehetővé teszi a piaci alapon történő turizmusfejlesztést.

A programcsomagok reklámozásába minden eszközt be kell vonni. Ilyenek pl.:

- A Magyar Turizmus Rt. külföldi és belföldi kiadványaiba való bekerülés
- Kedvcsináló országos médiakampány szervezése. Sajtóban való megjelenés, rendszeres szerepeltetés a helyi és az országos médiumokban
- Az utazási irodák a megyében és Budapesten, promóciós anyagok terjesztése, kapcsolattartás és közvetítés a fogyasztó és a szolgáltatók (szálláshely, programszervezők) között
- A kistérség megjelenítése minél több fórumon, turisztikai vásárokon, bel- és külföldi szakkiállításokon (Tourinform Irodák)
- A kistérség városai külkapcsolatainak, testvérvárosi partnerségeinek fölhasználása a helyi idegenforgalmi kínálat propagálására
- Internetes honlap és hirdetési lehetőségek

Az intézkedés várható hatása

A korszerű, színvonalas marketingeszközök alkalmazásával a potenciális látogatók szélesebb köre érhető el. A turisztikai marketing tevékenység célcsoportjainak körültekintő meghatározása (ami a marketing stratégiai feladata) és az ezek eléréséhez szükséges leghatékonyabb eszközök meghatározása és alkalmazása növeli a keresletet a Békési kistérség turisztikai termékei iránt, miáltal növekszenek a turizmusból származó bevételek. Ezen túlmenően a marketingeszközök – a programcsomag-kínálat bővülésével együtt – hozzájárulnak a turisztikai szezon kiterjesztéséhez, amely megteremti a kapacitások optimálisabb kihasználásának feltételeit.

B./ Az intézkedés operatív vonatkozásai:

Az intézkedés keretében megvalósítani tervezett tevékenységek

- A turisztikai szolgáltatók internetes megjelenésének biztosítása
- Kistérségi turisztikai honlap kialakítása, melynek tartalmi részei:
 - Adatbázis a helyi turisztikai látnivalókról, programokról
 - Adatbázis az elérhető szolgáltatásokról (fürdők, strandok, túraszervezők, szálláshelyek, vendéglátóhelyek, Tourinform irodák, stb. szolgáltatásai)
 - Eseménynaptár
 - Közlekedési kapcsolatok ismertetése
 - Képek, fényképek
- Kiadványok, turistatérképek, egyéb promóciós anyagok készítése
- Köztéri információs és üdvözlő táblák kihelyezése

Az intézkedés megvalósításában érintett szervezetek

- Önkormányzatok és társulásaik
- Dél-alföldi Regionális Marketing Igazgatóság
- Dél-alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság
- Tourinform irodák
- Civil szervezetek

- Vállalkozások

A megvalósítás lehetséges forrásai:

- DARFT Terület- és Régiófejlesztési Céllelőirányzat decentralizált szakmai programok
- Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területi Kiegyenlítést Szolgáló Beruházások támogatása (TEKI)
- **DAOP**

Térségi projektek listája:

A projekt címe	Várható költségek (Ft)	A megvalósítás tervezett ideje
A Békési kistérség turisztikai vonatkozású internetes honlapjának elkészítése és fenntartása	1,5 millió	2006
EU-turizmus, Békés (internetes megjelenítés) – folyamatban	337 000	2006
A Békési kistérség turisztikai kínálatát bemutató kiadvány elkészítése és terjesztése (2000 pld)	1 millió	2006
Térségi tematikus programlehetőségek promóciós kiadványának elkészítése és terjesztése	Turisztikai ágazatonként: 1 millió	2010

5. Mellékletek

5.1. Szálláshelyek a Békési kistérségben

Települések	Szálláshelyek	Jelleg	Kategória	Férőhely (fő)	Kihasználtság (%)	Nyitva tartás	Szolgáltatások	Szobaárak
Békés	Csendes Vendégház	magán-szálláshely	0	4	20	egész évben	konyha, zárt parkoló	3000 Ft/fő/éj, 5000 Ft/2 fő/éj, 7000 Ft/3 fő/éj, 8000 Ft/4 fő/éj
	Diós Tanya	falusi magán-szálláshely	4 napraforgó	3	20	egész évben	főzési lehetőség, parkolás, madármegfigyelés, kemence, állatsimogató	3500 Ft/fő/éj
	Piroska Vendégház	magán-szálláshely	0	6	30	egész évben	főzési lehetőség	2400 Ft+áfa/fő/éj
	Szegedi Kis István Református Gimnázium Kollégiuma	kollégium	0	75	100	egész évben	konyha	1200 Ft/fő/éj
	Németh László Kollégium	kollégium	0	120	100	egész évben	étkezési lehetőség	1500 Ft/fő/éj
	Speciális Általános Iskola Diákotthona	kollégium	0	80	100	egész évben	étkezési lehetőség	920 Ft/fő/éj
	Farkas Gyula Mezőgazdasági Szakiskola és Gimnázium Kollégiuma	kollégium	0	90	100	egész évben	teakonyha	1500 Ft/fő/éj
Bélmegyér	Vadászház	panzió	2. oszt.	30	30	egész évben	étterem, különterem, pincebár, biliárdterem, szauna, tenispálya, rendezvények, programok szervezése	4000 Ft/fő/éj
Csárda-szállás	Félhalmi holtág horgásztanya	magán-szálláshely	0	15	30	egész évben	konyha, csónakázási lehetőség	1000 Ft/fő/éj sátorhely 500 Ft/fő/éj
	5.sz. holtág horgásztanya	magán-szálláshely	0	22	50	egész évben	konyha, főzési lehetőség	400 Ft/fő/éj

Kamut	<i>nincs szálláshely</i>							
Körös-tarcsa	<i>Vadászház</i>	magán-szálláshely	2. oszt.	8	30	egész évben	étkeztetés, programszervezés, zárt parkoló	2000 Ft/fő/éj
Mezőberény	<i>Tópart Vendéglő</i>	panzió	3. oszt.	20	90	egész évben	étterem, parkolás	2500 Ft/fő/éj
	<i>Berény Szálló</i>	panzió	3. oszt.	18	60	egész évben	étterem, parkolás	1800-2000 Ft/fő/éj
	<i>Petőfi Sándor Gimnázium Kollégiuma</i>	kollégium	0	270	100%, nyáron 30%	egész évben	étkeztetés, főzési lehetőség	kollégiumi szoba 1118 Ft/fő/éj; vendégház 1304 Ft/fő/éj; vendégszoba 1863 Ft/fő/éj
Murony	<i>nincs szálláshely</i>							
Tarhos	<i>nincs szálláshely</i>							
Doboz	<i>Hársfa Panzió</i>	panzió						
Doboz	<i>Vadász Panzió</i>	panzió						
Doboz-Szanazug	<i>Vater Motel</i>	motel	0	60	50	egész évben	étkezési, horgászati és sportolási lehetőség,	2500–3500 Ft/fő/éjszaka